

**Bruxelles, 27 februarie 2025
(OR. en)**

6601/25

**ENER 40
FISC 41
ECOFIN 218
ENV 105**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	27 februarie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 79 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile Deblocarea adevăratei valori a uniunii noastre energetice pentru a asigura energie accesibilă, eficientă și curată pentru toți europenii

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 79 final.

Anexă: COM(2025) 79 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 26.2.2025
COM(2025) 79 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile

**Deblocarea adevăratei valori a uniunii noastre energetice pentru a asigura energie
accesibilă, eficientă și curată pentru toți europenii**

1. INTRODUCERE

Piața noastră energetică ne alimentează economia, ne sprijină societatea și ne conectează comunitățile. Împreună, am construit rețele reziliente, ne-am decuplat creșterea economică de emisiile noastre de gaze cu efect de seră, ne-am redus dependențele și ne-am demonstrat poziția de lider în tranziția energetică mondială. UE a gestionat recenta criză energetică datorită implementării rapide a energiei curate, diversificării aprovizionării, disponibilității interconectării rețelelor energetice esențiale pentru securitatea sa și solidarității demonstrate în rândul statelor membre.

Cu toate acestea, există o **nevoie clară și urgentă de a ne consolida uniunea energetică**. Costurile ridicate ale energiei îi afectează pe **cetățenii** noștri: sărăcia energetică afectează peste 46 de milioane de europeni, cu un impact disproporționat asupra grupurilor vulnerabile¹. În cazul **industriilor**, prețurile cu amănuntul ale energiei electrice aproape s-au dublat: pentru un consumator industrial mediu, prețurile au rămas în 2023 cu 97 % peste media din perioada 2014-2020². **Decalajul în ceea ce privește prețurile la energie** dintre UE și principalii noștri concurenți este în creștere³, existând riscul ca noile investiții să favorizeze țările din afara Europei și ca industriile existente să fie relocate, ceea ce ar putea duce la un potențial exod al industriilor critice care stimulează economia și reziliența UE și creează locuri de muncă de calitate⁴. Situația actuală subminează **poziția UE la nivel mondial** și competitivitatea internațională⁵.

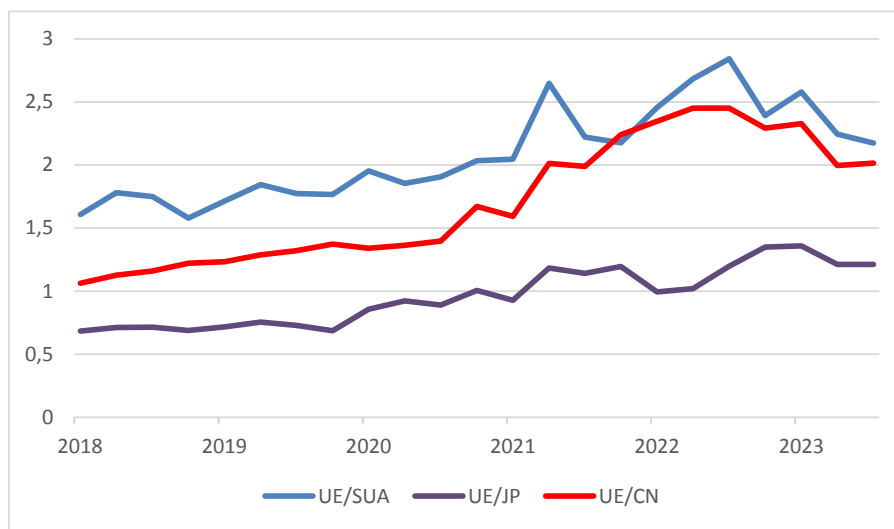

Figura 1. Raporturi ale prețurilor cu amănuntul la energia electrică pentru sectorul industrial pe piețele mondiale (estimări ale Comisiei Europene)

(Un raport de peste 1 înseamnă că prețurile din UE sunt mai mari decât cele din țara terță corespunzătoare)

¹ Baza de date Eurostat (codul datelor online: *ilc_mdcs01*).

² [Studiu privind prețurile și costurile energiei – Evaluarea impactului asupra consumatorilor casnici și industriali – ediția 2024](#); Trinomics, 2025.

³ A se vedea figura 1. Prețurile cu amănuntul ale energiei electrice din UE pentru sectorul industrial au fost în T2 2024 de 2,2 ori mai mari decât cele din SUA, de două ori mai mari decât cele din China și de 1,2 ori mai mari decât cele din Japonia (mai mici din punct de vedere istoric).

⁴ Ocuparea forței de muncă în sectorul energiei din surse regenerabile a ajuns la aproximativ 1,8 milioane în UE în 2023. [Energia din surse regenerabile și locurile de muncă: Raportul anual din 2024](#); IRENA, în colaborare cu OIM, 2024

⁵ [Viitorul competitivității europene, partea B](#), figura 2; Mario Draghi, septembrie 2024. Extinderea divergenței dintre prețurile cu amănuntul la nivelul UE, de la mai puțin de 100 EUR/MWh (PT, FI, SE) la peste 250 EUR/MWh (CY, HU, NL).

Prin urmare, Comisia lansează un program ambițios de sprijinire a cetățenilor, a întreprinderilor și a industriei noastre prin stimularea creșterii economice și a investițiilor și prin promovarea eforturilor de decarbonizare.

Busola pentru competitivitatea UE⁶ va orienta activitatea din următorii cinci ani pentru a relansa dinamismul economic în Europa. **Pactul pentru o industrie curată, strategia noastră de creștere și prosperitate care reunește clima și competitivitatea**, este o componentă centrală a acestei activități. Sprijinind Pactul pentru o industrie curată, **Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile** se va concentra pe reducerea costurilor energiei pentru cetățenii, întreprinderile, industria și comunitățile din întreaga UE, având în vedere nevoile tuturor persoanelor, inclusiv ale grupurilor vulnerabile.

Acest plan de acțiune prezintă măsuri de **reducere a facturilor la energie pe termen scurt, accelerând în același timp punerea în aplicare a reformelor structurale de reducere a costurilor atât de necesare și consolidând sistemele noastre energetice pentru a atenua viitoarele șocuri în materie de prețuri**. Cu implicarea deplină a statelor membre și a tuturor părților interesate relevante, aceste **opt acțiuni** pentru energie la prețuri accesibile vor reduce costurile energiei și vor contribui la construirea unei veritabile **uniuni energetice** care să asigure competitivitatea, securitatea, decarbonizarea și o tranziție justă, transferând utilizatorilor finali beneficiile unei energii mai ieftine.

2. CE DETERMINĂ CREȘTEREA COSTURILOR ENERGIEI ÎN UE

Facturile la energie sunt determinate de o **combinație de factori**: costurile aprovizionării cu energie legate de nivelul global al consumului, costurile de rețea, accizele percepute și impozitarea. La rândul lor, costurile aprovizionării cu energie depind de prețurile angro, determinate de diverși factori, cum ar fi condițiile cererii și ofertei, mixul energetic, interconexiunile, concurența, realitățile meteorologice și geopolitice, precum și concurența la nivelul pieței cu amănuntul între furnizori. Acești factori explică **provocările structurale** ale sistemului energetic al UE.

În primul rând, dependența Europei de **importurile de combustibili fosili** cauzează volatilitatea prețurilor la energie și creșterea costurilor de aprovizionare, sporind în același timp vulnerabilitatea UE la presiunea externă și la incertitudinea de pe piața mondială. În condițiile în care cererea de gaze naturale a scăzut cu 18 % în perioada august 2022-mai 2024⁷, UE este în continuare expusă fluctuațiilor prețurilor combustibililor fosili la nivel mondial, 90 % din cererea sa de gaze naturale fiind acoperită de importuri⁸. Consecințele dependenței excesive de aprovizionare au fost evidente în timpul recente crize energetice. Utilizarea ca armă de către Rusia a exporturilor sale de gaze a condus la incertitudini în materie de aprovizionare și la creșteri bruște ale prețurilor. În 2022, **factura UE pentru importul de energie pe bază de combustibili fosili a ajuns la 604 miliarde EUR**, după un nivel minim istoric de 163 de miliarde EUR în 2020⁹. Cu o pondere substanțială (28,9 %) din

⁶ [O Busolă pentru competitivitatea UE](#) [COM(2025) 30 final].

⁷ [Raportul de evaluare a impactului pentru obiectivul climatic al Europei pentru 2040](#) [SWD(2024) 63 final, anexa 8 (partea 3/5), secțiunea 1.2.3].

⁸ [Statisticile Eurostat privind gazele naturale](#). Europa a importat 273 de miliarde de metri cubi în 2024, față de 334 de miliarde de metri cubi în 2022.

⁹ [Raport privind prețurile și costurile energiei în Europa](#) [COM(2024) 136 final]; Comisia Europeană, martie 2024.

mixul mediu al UE de producere a energiei electrice bazat încă pe combustibili fosili¹⁰ și cu transporturi alimentate în mare parte cu produse petroliere, costurile de import ale combustibililor fosili au **un impact semnificativ asupra facturilor la energie ale consumatorilor** (a se vedea figura 2).

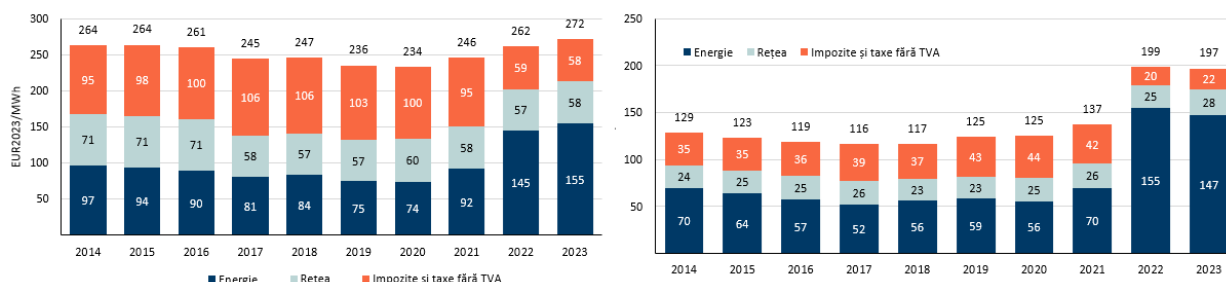

Figura 2. Facturile la energie electrică ale UE pentru consumatorii casnici (intervalul DD, stânga) și consumatorii industriali (intervalul ID, dreapta) la prețurile reale din 2023¹¹

În al doilea rând, **ineficiențele și lipsa integrării depline în sistemul de energie electrică** afectează, de asemenea, facturile la energie. Europa are cea mai integrată rețea la nivel mondial, dar mai sunt multe lucruri de făcut în ceea ce privește **interconexiunile, infrastructura de rețea, integrarea sistemului energetic și flexibilitatea sistemului** pentru a stimula integrarea unor surse de energie mai ieftine și mai curate. **Procedurile îndelungate de autorizare** pentru proiectele de energie curată și de rețea împiedică și mai mult înregistrarea de progrese. Potrivit estimărilor actuale, până în 2030, aproximativ jumătate din nevoile transfrontaliere de noi capacități ale UE în materie de energie electrică nu vor fi abordate¹², împiedicând integrarea completă a pieței noastre energetice.

În cele din urmă, **creșterea costurilor de sistem** acoperite de impozite, prelevări și taxe de rețea provoacă o creștere și mai mare a prețurilor la energie electrică și constituie o parte substanțială a facturii, care ar putea crește și mai mult, deoarece rețelele noastre vor avea nevoie de investiții substanțiale în următorii ani.

3. CONSTRUIREA UNEI VERITABILE UNIUNI ENERGETICE PENTRU A FURNIZA ENERGIE LA PREȚURI MAI ACCESIBILE

Politica energetică a UE la răscruce

Energia este o piatră de temelie și o forță motrice a Uniunii noastre. Cu toate acestea, deși am construit o piață a energiei puternic interconectată, nu avem încă o **veritabilă uniune energetică**. Ne aflăm într-un moment critic de cotitură pentru Uniunea Europeană. **Provocările cu care ne confruntăm sunt clare și urgente.** Costurile noastre cu energia rămân relativ ridicate, ceea ce expune Europa unui risc real de dezindustrializare și reprezintă o amenințare critică pentru economia noastră.

Costul inacțiunii este mai mare decât costul acțiunii. Stagnarea la jumătatea drumului către decarbonizare creează o povară pentru economiile noastre și pentru capacitatea noastră industrială. De exemplu, în 2023, numai reducerea utilizării energiei din surse regenerabile în Germania a costat peste 3 miliarde EUR, beneficiile producției de energie ieftină fiind

¹⁰ [Analiza europeană a energiei electrice din 2025](#); EMBER, ianuarie 2025.

¹¹ Eurostat, [nrg_pc_204_c](#) și [nrg_pc_205_c](#) 17 februarie 2025.

¹² [Raportul de monitorizare a infrastructurii de energie electrică 2024](#); ACER, decembrie 2024.

pierdute pentru consumatori și întreprinderi. În plus, pe măsură ce complexitatea sistemului de energie electrică sporește, costurile cresc în egală măsură: costurile de gestionare a congestiei rețelei, în principal din redispecerizare, au atins un vârf de 5,2 miliarde EUR în 2022¹³ și ar putea crește la 26 de miliarde EUR până în 2030¹⁴. Cea mai eficientă modalitate de a gestiona aceste costuri este prin investiții europene comune și strategice, asigurând în același timp neutralitatea tehnologică.

Costul nefinalizării tranziției este compus din **costul nevalorificării depline a pieței noastre unice** și potențialul său de a reduce prețurile. De exemplu, Europa de Sud-Est a înregistrat vara trecută creșteri bruște ale prețurilor în timpul orelor de seară, în medie de peste 250 EUR/MWh, cauzate, printre altele, de lipsa capacității transfrontaliere și de flexibilitatea insuficientă care ar fi putut fi facilitată de un sistem energetic mai interconectat.

Consolidarea Pactului pentru o industrie curată prin intermediul unei uniuni energetice solide

Dacă provocările sunt clare, la fel este și rolul uniunii noastre energetice în ceea ce privește abordarea lor. Criza energetică a scos la iveală **domeniile în care trebuie să ne consolidăm în continuare infrastructura și să aprofundăm integrarea pieței energetice a UE.**

Am înregistrat deja progrese majore în acest sens. Prin planul REPowerEU, am sporit reziliența sistemului nostru energetic prin stimularea eficienței energetice, implementarea producției de energie curată și diversificarea surselor noastre de aprovizionare. Progresele au fost evidente. Capacitățile eoliene și solare nou instalate au atins niveluri record de 78 GW în 2024, iar vânzările de pompe de căldură au ajuns la 3 milioane de unități, atât în 2022, cât și în 2023. În 2024, sursele regenerabile de energie au generat un nou nivel record de 48 % din energia electrică în UE, crescând de la 45 % în 2023 și 41 % în 2022. **Eforturile noastre au dat roade:** începând cu primăvara anului 2023, prețurile gazelor au scăzut considerabil. În săptămânile următoare, Comisia va da, de asemenea, un impuls suplimentar în direcția punerii în aplicare depline a REPowerEU pentru a pune capăt complet importurilor de energie din Rusia. Cu toate acestea, pentru a oferi soluții durabile pe termen lung, nu trebuie să dăm înapoi, ci să mergem înainte. În cele din urmă, trebuie să realizăm o veritabilă uniune energetică prin intermediul a **trei factori favorizanți principali.**

În primul rând, avem nevoie de **o piață a energiei pe deplin integrată**, sprijinită de o **rețea interconectată și digitalizată** și de un regim coerent de **reglementare și guvernare**. Piața internă a energiei și integrarea piețelor europene ale energiei electrice aduc deja beneficii consumatorilor în valoare de aproximativ 34 de miliarde EUR în fiecare an¹⁵. **O mai bună integrare ar putea spori aceste beneficii cu până la 40-43 de miliarde EUR pe an până în 2030¹⁶.** Vom avea nevoie de modernizări masive ale rețelei, iar acest lucru ar trebui realizat în modul cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor: utilizarea pe scară mai largă a

¹³ Tarifele de rețea pot crește semnificativ orele suplimentare cu 60 % până în 2050 comparativ cu 2022; [Capacitățile de transport pentru comerțul interzonal cu energie electrică și gestionarea congestiilor](#); ACER, iulie 2024.

¹⁴ [Redispecerizarea și gestionarea congestiei](#); Centrul Comun de Cercetare, mai 2024.

¹⁵ [Final Assessment of the EU Wholesale Electricity Market Design \(Evaluare finală privind organizarea pieței angro a energiei electrice din UE\)](#); ACER, aprilie 2022.

¹⁶ [Integrarea pieței energiei din UE pentru a stimula creșterea și reziliența](#); IMF, ianuarie 2025. [Realizarea beneficiilor integrării pieței europene](#); Baker et al., 2018; Beneficiile unei piețe europene integrate a energiei; Booz et al., 2013.

tehnologiilor de îmbunătățire a rețelei și utilizarea flexibilă a sistemului ar putea economisi până la 35 % din costurile convenționale de extindere a rețelei. Cooperarea regională în întreaga Europă, susținută de o mai bună interconectivitate și de o coordonare mai strânsă¹⁷, poate reduce nevoia de investiții în flexibilitate cu până la 20 %¹⁸.

În al doilea rând, avem nevoie de un **sistem energetic decarbonizat**, bazat pe o extindere substanțială a **energiei curate și a electrificării**, în centrul căruia se află **eficiența energetică**. Lumea se îndreaptă mai rapid ca niciodată către o energie curată. Cheltuielile globale pentru energia curată au atins un nivel record de 1,9 mii de miliarde EUR anul trecut. Pentru fiecare euro investit în combustibili fosili, doi euro sunt investiți în energia din surse regenerabile. Vom asigura decarbonizarea, deoarece decarbonizarea oferă nu numai energie curată, ci și locuri de muncă de calitate, creștere economică și securitate energetică. În plus, reducerea ponderii combustibililor fosili în sistemul energetic european ar proteja și mai mult consumatorii de volatilitatea pieței.

În al treilea rând, având în vedere că gazele naturale rămân încă o parte din consumul de energie al Europei, avem nevoie de o **piață a gazelor funcțională mai transparentă și mai competitivă**, continuând în același timp eforturile de diversificare și de reducere a cererii. UE rămâne expusă la fluctuații volatile ale prețurilor gazelor la nivel internațional. Trebuie să ne asigurăm că gazele sunt comercializate în condiții echitabile și să ne mobilizăm forța colectivă. De exemplu, mecanismul de agregare a cererii a înregistrat 42 de miliarde de metri cubi începând din 2023, ceea ce reprezintă 13 % din consumul de gaze al UE în perioada respectivă.

Pe scurt, **numai prin accelerarea investițiilor** în energia curată și în infrastructură, prin asigurarea accelerării rapide a electrificării, prin creșterea eficienței energetice și prin asigurarea transparenței și a echității pe piețele gazelor naturale **putem face ca energia să fie accesibilă ca preț**. Acestea sunt motivele pentru care **Europa are nevoie de acest plan de acțiune**: să ofere un răspuns rapid și ferm care să reducă costurile energiei pe termen scurt, să adapteze sistemul energetic la exigențele viitorului, să atragă investiții și să asigure livrarea. În acest sens, optimizarea cadrului nostru de reglementare și reducerea sarcinilor administrative pot veni în ajutorul întreprinderilor prin asigurarea vizibilității și a simplificării implementării tehnologiilor curate. Acțiunea concertată și angajamentul liderilor europeni la cel mai înalt nivel politic sunt esențiale pentru realizarea acestui plan de acțiune transformator.

Fără tranziția energetică, factura UE pentru importul de combustibili fosili în 2025 ar fi cu 45 de miliarde EUR mai mare decât în 2019, ceea ce reprezintă aproximativ 0,25 % din PIB-ul UE.

Punerea în aplicare a acestui plan de acțiune va permite UE să **acelereze beneficiile tranziției curate**. Aceasta se va traduce printr-o scădere a facturii UE pentru importul de combustibili fosili de la an la an, ajungând la economii de 130 de miliarde EUR pe an până în 2030, ceea ce reprezintă aproximativ 0,65 % din PIB până în 2030¹⁹. Astfel de economii prin reducerea utilizării combustibililor fosili pot fi defalcate în linii mari în trei

¹⁷ [Redispecerizarea și gestionarea congestiei](#); Centrul Comun de Cercetare, mai 2024.

¹⁸ [Flexibilitatea sistemului energetic în regiunea Penta](#); Trinomics și Artelys, martie 2023.

¹⁹ Economii din 2025 comparativ cu volumele importurilor din 2019, cu estimări bazate pe ipoteze privind prețurile spot ale combustibililor fosili din 2024. În ipoteza unor prețuri (mai ridicate) din 2022, economiile anuale ar crește de la 140 de miliarde EUR în 2025 (aproximativ 0,75 % din PIB) la 340 de miliarde EUR în 2030 (1,75 % din PIB-ul estimat) și până la 600 de miliarde EUR în 2040 (2,7 % din PIB-ul estimat).

direcții: (i) creșterea **electrificării** și a **eficienței energetice**, ceea ce, la rândul său, reduce cererea totală de combustibili fosili (25 %) și (ii) **înlocuirea cererii persistente de combustibili fosili** în producția de energie electrică cu energie curată (50 %), sprijinite de (iii) **o capacitate suficientă a rețelei, o infrastructură de rețea inteligentă și flexibilitatea sistemului energetic** (25 %). **Economiile la factura UE pentru importul de combustibili fosili vor crește anual cu până la 260 de miliarde EUR până în 2040²⁰.**

4. UN PLAN DE ACȚIUNE PENTRU ENERGIE LA PREȚURI ACCESIBILE PENTRU TOȚI EUROPENII

Acest plan de acțiune sugerează **o acțiune concertată imediată** a Comisiei Europene, a Parlamentului European, a statelor membre și a sectorului industrial având drept obiective: (i) reducerea costurilor energiei pentru toți; (ii) finalizarea uniunii energetice; (iii) atragerea investițiilor și (iv) pregătirea pentru potențiale crize energetice. Majoritatea acțiunilor vor fi **realizate în cursul anului 2025**, axându-se pe acțiunile care oferă **ajutor imediat consumatorilor de energie**.

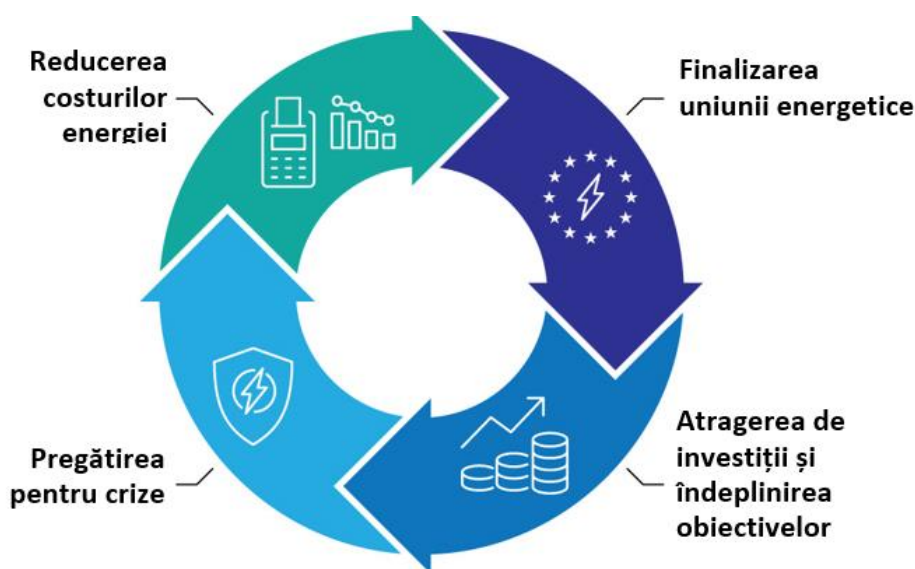

Figura 3. Cei patru piloni ai Planului de acțiune pentru energie la prețuri accesibile

Pilonul I: Reducerea costurilor energiei

Reducerea facturii necesită abordarea celor **trei componente ale costurilor: costurile de rețea și de sistem, taxele și costurile de aprovizionare**. În plus, având în vedere că gazele naturale reprezintă o parte semnificativă a mixului de energie electrică, asigurarea bunei funcționări a piețelor gazelor, care oferă prețuri bazate pe piață, va contribui, de asemenea, la reducerea atât a facturii la gaze, cât și a facturii la energie electrică. În continuare, eficiența energetică și economiile de energie vor reduce cantitatea de energie electrică pe care consumatorii trebuie să o cumpere.

²⁰ 1,2 % din PIB-ul estimat al UE. Economiiile din 2040 sunt calculate în ipoteza unui obiectiv ambițios de reducere cu 90 % a emisiilor de gaze cu efect de seră în 2040.

Acțiunea 1: Reducerea facturilor la energie electrică

Statele membre pot reduce deja facturile la energie electrică. Acest lucru necesită o acțiune imediată, precum și un nivel mai ridicat de ambiție, în special în domeniul tarifelor de rețea și al impozitării.

a) Tarife de rețea

Tarifele de rețea finanțează modernizarea fizică a rețelelor și exploatarea sistemului. Este necesar un capital semnificativ pentru investițiile în modernizarea și extinderea rețelei de energie electrică. Acest aspect este esențial pentru a facilita utilizarea surselor regenerabile de energie, electrificarea și cererea nouă în sectorul industrial și comercial. În același timp, **costurile de exploatare a sistemului energetic sunt în creștere**²¹. Tarifele de rețea care stimulează eficiența sistemului și utilizarea energiei electrice curate la costuri mai scăzute ar putea reduce rapid costurile de exploatare a sistemului în ansamblu, de exemplu prin reducerea nevoilor și a costurilor de redispecerizare, prin scăderea cererii maxime și, prin urmare, a nevoilor de investiții în rețea și, în cele din urmă, prin reducerea componentei tarife de rețea a facturii la energie, în comparație cu lipsa întreprinderii oricărei măsuri.

În plus, având în vedere amploarea investițiilor necesare, repartizarea acestor investiții în timp poate contribui la asigurarea menținerii în continuare sub control a costurilor pentru consumatori. Acest aspect este deosebit de relevant atunci când investițiile anticipează o creștere incertă a cererii viitoare de energie electrică din cauza electrificării, în cazul în care impozitarea tuturor acestor investiții care vizează utilizatorii actuali ar putea împovăra în mod inechitabil primii utilizatori, încetinind electrificarea²².

²¹ În perioada 2020-2022, costurile de redispecerizare aproape s-au dublat, ajungând la 4,2 miliarde EUR, comercializarea în contrapartidă s-a dublat, ajungând la 0,8 miliarde EUR, iar alte costuri au scăzut la 0,2 miliarde EUR. Costurile de gestionare a congestiei sunt determinate de eficiența operațiunilor de sistem și de costul aprovizionării cu energie electrică, care a fost deosebit de ridicat în 2022 ca urmare a crizei energetice. Dezvoltarea infrastructurii de energie electrică pentru sprijinirea unui sistem energetic competitiv și sustenabil; ACER, decembrie 2024.

²² Este puțin probabil ca astfel de măsuri, aplicate monopolurilor naturale sau juridice, să constituie ajutor de stat și să se poată alinia la principiile tarifelor de rețea care reflectă costurile. A se vedea punctele 188 și 211 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat, precum și punctele 373-375 din OACME. În cazul magistralei germane a hidrogenului, Comisia a considerat că o astfel de măsură este un ajutor de stat compatibil [Decizia C(2024) 4366 final a Comisiei în cazul SA.113565].

Ce anume	Tarife de rețea mai eficiente pentru a reduce costurile sistemului energetic
Cum	Comisia va întreprinde următoarele acțiuni: - va prezenta un plan al metodologiilor tarifare pentru tarifele de rețea cu scopul de a stimula utilizarea flexibilității și a investițiilor în electrificare, menținând în același timp stimulentele de a investi în rețea și asigurând condiții de concurență echitabile. Acest lucru va permite utilizatorilor rețelelor să își ajusteze consumul de energie sau să îl orienteze către momente și locuri în care sunt disponibile cele mai ieftine surse de energie și atunci când acesta este cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor pentru întregul sistem; - dacă este necesar, va prezenta o propunere legislativă pentru a căpăta caracter obligatoriu din punct de vedere juridic; - va prezenta orientări pentru a explica modul în care, după caz, în cazuri specifice, statele membre și-ar putea utiliza bugetul public pentru a reduce tarifele de rețea cu scopul de a acoperi costurile suplimentare care rezultă din măsurile de accelerare a decarbonizării și a integrării pieței, în special interconexiuni, modernizări majore ale rețelei sau infrastructura de conectare la rețeaua offshore, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat și cu dreptul concurenței. De exemplu, bugetul de stat poate permite astfel o amortizare mai rapidă pentru investitorii în rețea, evitând în același timp creșterile bruște ale prețurilor pentru consumatori; - va prezenta orientări privind investițiile anticipative pentru rețelele electrice, asigurând în același timp accesibilitatea prețurilor pentru consumatori, pentru a sprijini în continuare operatorii de sistem, autoritățile de reglementare și statele membre.
Când	T2 2025
Impact	Flexibilitatea va reduce cererea maximă și costurile sistemului energetic, precum și nevoile totale de noi investiții în rețea . Prin evitarea unei creșteri necontrolate a costurilor de gestionare a rețelei, care ar ajunge la 26 de miliarde EUR până în 2030, aceasta va reduce tarifele de rețea pe care consumatorii le vor plăti ca parte a facturii de energie electrică.

b) Impozite și taxe

Taxele ridicate la energia electrică cresc facturile, iar structura actuală de impozitare nu descurajează utilizarea combustibililor fosili în detrimentul utilizării energiei electrice, încetinind astfel electrificarea și cererea de energie electrică ieftină autohtonă. Se percep două taxe principale pentru energia electrică: TVA și impozitarea energiei – completate de alte impozite naționale. Directiva privind impozitarea energiei²³ prevede o impozitare minimă (accize) a electricității și permite statelor membre să reducă rata de impozitare până la zero atunci când acest lucru este posibil din punct de vedere juridic pentru industriile mari consumatoare de energie și gospodării și pentru toate industriile în cazul energiei electrice din surse regenerabile.

Reducerea impozitării **s-a dovedit a fi foarte eficace în ceea ce privește menținerea sub control a facturilor la energie** în timpul crizei energetice, atunci când statele membre au pus

²³ [Directiva 2003/96/CE a Consiliului privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității.](#)

în aplicare reduceri ale TVA și ale impozitelor pe energie, precum și transferuri de venituri către grupurile vulnerabile²⁴. În Franța, de exemplu, taxa pe consumul de energie electrică a fost redusă de la 22,5 EUR/MWh la 0,6 EUR/MWh²⁵. Un astfel de sprijin ar trebui să vizeze în mod special atingerea efectivă a obiectivului, reducând în același timp la minimum costurile fiscale²⁶.

Ce anume	Reducerea impozitării energiei electrice și eliminarea din facturi a componentelor costurilor neenergetice
Cum	Consiliul ar trebui să finalizeze revizuirea Directivei privind impozitarea energiei („DIE”), propusă în 2021, având ca obiective: (i) alinierea impozitării produselor energetice la politicile UE în domeniul energiei și al climei; (ii) promovarea tehnologiilor curate și (iii) eliminarea scutirilor caduce și a cotelor reduse care încurajează în prezent utilizarea combustibililor fosili. Comisia este pregătită să sprijine în continuare adoptarea. Comisia reamintește că statele membre pot (i) reduce impozitele și taxele naționale din factura la energie electrică în vederea atingerii ratelor minime ale accizelor prevăzute în Directiva privind impozitarea energiei în valoare de 0,5 EUR/MWh pentru întreprinderi²⁷; (ii) aplica cota redusă de TVA permisă de Directiva TVA și de directiva de modificare a acesteia de minimum 5 %²⁸; (iii) elimina taxele care nu sunt legate de energie²⁹ și (iv) transfera taxele care finanțează politicile energetice la bugetul general³⁰. În conformitate cu Directiva privind impozitarea energiei, care permite reducerea la zero a impozitelor pentru energia consumată de gospodării și de industriile mari consumatoare de energie, Comisia va emite o recomandare adresată statelor membre cu privire la modul de utilizare a acestor flexibilități și de asigurare, în toate sectoarele, a faptului că energia electrică este impozitată mai puțin decât alte surse de energie, urmărind în același timp obiectivele noastre de decarbonizare pe termen lung.
Când	De la adoptarea Directivei revizuite privind impozitarea energiei. Recomandări suplimentare ale Comisiei în T4 2025.
Impact	Reducerea imediată a facturilor la energie, cu potențialul de a reduce cel puțin la

²⁴ [Raportul privind starea uniunii energetice](#), „Orientările UE privind sărăcia energetică” și [Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Recomandarea din 2023 privind sărăcia energetică](#); Comisia Europeană, 2023. [Răspunsurile politicii fiscale naționale la criza energetică](#); Bruegel, iunie 2023.

²⁵ [Recomandări pentru o organizare a pieței energiei electrice adaptată exigențelor viitorului în contextul crizei energetice din perioada 2021-2023](#); Pollitt et al., 2024.

²⁶ Comunicarea Comisiei intitulată [Orientări de politică bugetară pentru 2024](#) [COM(2023) 141 final] recomandă ca statele membre să își orienteze măsurile mult mai bine decât în trecut, renunțând să acorde sprijin generalizat și oferind protecție doar celor care au nevoie, respectiv gospodăriilor familiale și întreprinderilor vulnerabile.

²⁷ [Directiva 2003/96/CE privind impozitarea energiei \(DIE\)](#) stabilește rate minime ale accizelor pe care statele membre trebuie să le aplice produselor energetice, inclusiv electricității.

²⁸ [Directiva 2006/112/CE a UE privind TVA](#) stabilește o cotă standard minimă de TVA de 15 % care se aplică energiei electrice, gazelor naturale și încălzirii centralizate și permite o cotă redusă de TVA de minimum 5 %. [Directiva \(UE\) 2022/542 a Consiliului](#) confirmă o cotă redusă de TVA aplicabilă energiei electrice de 5 %. Aplicarea cotelor reduse este decisă de statele membre. Majoritatea întreprinderilor pot deduce TVA-ul plătit pentru energia electrică, cu condiția ca energia electrică să fie utilizată pentru activități impozabile.

²⁹ Include direct pe factură sau în tarifele de rețea.

³⁰ Acestea se referă în special la taxele aferente schemelor de sprijin pentru energia din surse regenerabile. Uneori sunt introduse și alte taxe pe energie (de exemplu, dezafectarea nucleară). Unele state membre pot alege să mențină anumite costuri ale politicii energetice în cadrul proiectului de lege în cazul în care situația bugetelor de stat este foarte tensionată și să reducă la minimum riscul schimbărilor rapide ale politicilor naționale. Costurile asociate măsurilor de securitate a aprovizionării nu pot fi transferate la buget, deoarece acest lucru ar putea duce la eliminarea stimulentei pentru răspunsul părții de consum și la creșterea costului total al sistemului.

jumătate componenta fiscală (în EUR/MWh), pe baza experienței reducerilor fiscale din perioada 2022-2023 (a se vedea figura 2). Accelerarea electrificării prin stimulente fiscale și reducerea dependenței de combustibilii fosili.

c) Costuri mai mici de aprovizionare prin creșterea concurenței cu amănuntul

În prezent, 73 % din gospodăriile din UE, precum și o proporție semnificativă de întreprinderi mici și mijlocii au contracte de energie electrică pe durată determinată³¹. Multe dintre acestea și-ar putea reduce facturile la energie electrică prin trecerea la un furnizor mai competitiv sau prin reorientarea consumului către perioade în care prețurile sunt mai mici, dar se confruntă în continuare cu bariere de piață. Consumatorii vulnerabili necesită o atenție deosebită. Măsurile privind accesibilitatea ar trebui să ia în considerare nevoile specifice ale gospodăriilor cu venituri mai mici, inclusiv opțiunile flexibile de facturare care previn debranșările pentru grupurile defavorizate din punct de vedere economic. Comunitățile energetice trebuie, de asemenea, consolidate pentru a permite comunităților locale, cetățenilor și întreprinderilor să își unească forțele și să investească în proiecte de energie curată la nivel local, permițându-le astfel să producă, să vândă și să consume energia din surse regenerabile. Este esențial ca UE să continue să ofere o finanțare specifică suficientă pentru a sprijini finalizarea uniunii energetice.

Ce anume	Posibilitatea consumatorilor de a trece la furnizori de energie mai ieftini și de a beneficia de energie din surse regenerabile la prețuri accesibile, combătând în același timp sărăcia energetică
Cum	Comisia va propune un pachet de măsuri privind energia pentru cetățeni pentru a spori participarea cetățenilor la tranziția energetică și pentru a consolida dimensiunea socială a uniunii energetice, inclusiv, în special: - oferirea de orientări statelor membre pentru a elimina barierele existente, astfel încât consumatorii să facă economii la facturile la energie prin trecerea la alt furnizor și schimbarea contractului. Aceasta ar include asigurarea înțelegerii facturii de către consumatori prin informații și date clare privind consumul de energie, prețuri care să le permită consumatorilor să treacă la ore cu prețuri mai mici³²; - stabilirea măsurilor de reducere a sărăciei energetice, inclusiv prin eficiență energetică, și permiterea consumatorilor și comunităților să producă, să utilizeze și să vândă energie din surse regenerabile în condiții proprii, inclusiv prin intermediul comunităților energetice.
Când	T3 2025 (Pachetul de măsuri privind energia pentru cetățeni)
Impact	Trecerea la furnizorul de energie electrică ce oferă cele mai mici prețuri poate realiza economii în rândul gospodăriilor între 150 și 200 EUR pe an ³³ . Gospodăriile pot economisi între 500 și 1 100 EUR pe an prin participarea la comunitățile energetice ³⁴ .

³¹ [Raportul din 2024 de monitorizare a pieței cu amănuntul de energie și protecția consumatorilor](#); ACER-CEER, septembrie 2024.

³² *Ibidem*. Rata de migrare a consumatorilor casnici de energie electrică este de 7,15 %.

³³ [Raportul anual privind rezultatele monitorizării piețelor interne ale energiei electrice și gazelor în 2021](#); ACER, octombrie 2022.

³⁴ [Partajarea colectivă a energiei: Analiza cost-beneficiu și dovezile sondajului privind disponibilitatea de a investi](#); Ovaere, 2023; beneficiile autoconsumului colectiv de energie solară și eoliană de 50-50 % și ale surplusului de energie vândută între circa 500-1 100 EUR/an (2020-2022).

Acțiunea 2: Reducerea costului aprovizionării cu energie electrică

Punerea în aplicare rapidă și integrală a legislației UE existente în domeniul energiei electrice este esențială pentru a reduce costul aprovizionării cu energie electrică: normele recent adoptate privind autorizarea, contractele, flexibilitatea, responsabilizarea consumatorilor și supravegherea pieței pot genera costuri mai mici. Aceasta ar trebui completată cu următoarele acțiuni imediate.

a) Contracte de furnizare a energiei electrice pe termen lung

Prețurile ridicate și volatile ale gazelor determină creșterea prețurilor energiei electrice. **Contractele de achiziție de energie electrică (PPA) și contractele pe termen lung** încheiate între dezvoltatorii de energie curată și consumatorii industriali și întreprinderi le permit acestora din urmă să beneficieze pe termen lung de prețuri stabile și ieftine ale energiei electrice. PPA pot juca un rol în reducerea riscurilor proiectelor, permițând dezvoltatorilor de energie din surse regenerabile să asigure un preț pe termen lung pentru producția lor, ceea ce sprijină deciziile de investiții. De asemenea, acestea pot asigura stabilitatea prețurilor pe termen lung pentru consumatorii industriali. Deși cererea de contracte de achiziție de energie electrică este în creștere³⁵, aceste contracte trebuie încurajate și integrate în continuare, inclusiv pentru întreprinderile mari consumatoare de energie care nu au un acces larg la acestea și care se pot confrunta în continuare cu obstacole. Comisia își va intensifica eforturile în temeiul normelor privind piața energiei electrice pentru a **decupla facturile la energie electrică de volatilitatea prețurilor** prin stimularea adoptării contractelor de furnizare a energiei electrice pe termen lung.

Ce anume	Decuplarea facturilor cu amănuntul la energie electrică de prețurile ridicate și volatile ale gazelor
Cum	Reducerea barierelor care împiedică noii actori³⁶, în special industriile mari consumatoare de energie, să încheie contracte de furnizare a energiei pe termen lung prin sprijinirea regimurilor naționale și prin introducerea unor instrumente de reducere a riscurilor. Comisia va întreprinde următoarele acțiuni: - va lansa, împreună cu Banca Europeană de Investiții (BEI), un program-pilot pentru a contracara partea din contractele de achiziție de energie electrică încheiate de întreprinderi pentru achiziționarea pe termen lung a producției de energie electrică, pentru o sumă orientativă de 500 de milioane EUR. În conformitate cu abordarea din organizarea pieței energiei electrice, Comisia va colabora cu BEI pentru a promova PPA, inclusiv contractele de achiziție de energie electrică transfrontaliere, într-un mod neutru din punct de vedere tehnologic; - va oferi orientări statelor membre cu privire la elaborarea contractelor pentru diferență efective, inclusiv combinarea acestora cu contractele de achiziție de energie electrică; - va adopta noi norme pentru a sprijini dezvoltarea în continuare a piețelor europene la termen și pentru a spori oportunitățile de acoperire a riscurilor.
Când	Eliminarea barierelor de reglementare trebuie să înceapă imediat. T2 2025: Coordonarea cu BEI

³⁵ Până în 2024, în UE fusese semnată o capacitate contractată cumulată de 48,4 GW (Sursa: [RE-Source](#)).

³⁶ Cum ar fi bonitatea creditului, complexitatea contractelor și disponibilitatea acoperirii împotriva riscurilor. [PPA comerciale](#); Baringa pentru BEI, 2022.

	Până în T4 2025: Orientări pentru statele membre cu privire la elaborarea contractelor pentru diferență
Impact	O mai mare stabilitate a prețurilor pentru cumpărători, ajutând întreprinderile europene să gestioneze volatilitatea costurilor energiei și să obțină acces la oportunități transfrontaliere mai bune de acoperire a riscurilor. Contractele pe termen lung vor oferi, de asemenea, producătorilor de energie din surse regenerabile venitul garantat necesar pentru a reduce costul capitalului, contribuind la reducerea presiunii asupra consumatorilor și contribuabililor ³⁷ .

b) Reducerea timpilor de autorizare pentru noi surse de alimentare cu energie curată și infrastructuri energetice

Producția de **energie din surse regenerabile** a devenit sursa implicită a noilor metode de producție de energie electrică **cu cele mai reduse costuri**^{38, 39}. Cu toate acestea, termenele pentru noile proiecte pot fi de până la 7-10 ani pentru proiectele eoliene, de până la 8-10 ani pentru proiectele de rețea de distribuție⁴⁰ și, uneori, chiar de până la 17 ani pentru proiectele de rețele de transport⁴¹. Acest fapt împiedică puternic introducerea masivă a energiei din surse regenerabile și poate avea un impact asupra modelului economic al proiectelor.

La toate nivelurile – UE, național, regional și local – **autoritățile trebuie să depună eforturi majore pentru a accelera procedurile de autorizare** pentru proiectele privind rețelele, stocarea și energia curată, astfel cum se subliniază în raportul Draghi. Aceasta include autorizarea infrastructurii care poate oferi flexibilitate sistemului de energie electrică, de exemplu punctele de reîncărcare a vehiculelor electrice. Comisia invită **statele membre să pună rapid în aplicare** cadrul legislativ recent adoptat pentru autorizarea proiectelor în domeniul energiei curate⁴². **Impactul reformelor recente în materie de autorizare este deja vizibil** în statele membre care au utilizat pe scară largă regulamentul privind procedurile de urgență. De exemplu, ca urmare a aplicării unei proceduri mai rapide de autorizare în timpul crizei energetice din Germania, **autorizațiile pentru noi proiecte eoliene onshore** au crescut de peste **trei ori** din 2022, **mărind numărul instalațiilor cu 48 % într-un an (2023)**⁴³ și începând cu T2 2023 **au fost aprobați aproximativ 3 300 km de rețele de transport**, ceea ce a dus la **reducerea cu 12 luni până la trei ani** a perioadei de autorizare.

În plus, o mare parte din timpul necesar procedurilor de autorizare pentru investiții în energie curată, stocare și rețele este dedicat evaluărilor de mediu. Sunt necesare **actualizări specifice ale cadrului legislativ privind evaluările de mediu** pentru a simplifica și a scurta în mod semnificativ procedurile de autorizare pentru astfel de proiecte, **menținând în același timp garanțiile de mediu și protejând sănătatea umană**. **Termenele mai scurte pentru autorizarea infrastructurii energetice la nivel național** sunt, de asemenea, esențiale pentru reducerea costurilor energiei. Acest aspect poate fi facilitat prin măsuri precum aprobări tacite

³⁷ [Reforma etapizată a pieței energiei electrice în Uniunea Europeană](#); Bruegel, martie 2023.

³⁸ [Costurile de producere a energiei din surse regenerabile în 2023](#); IRENA, septembrie 2024.

³⁹ Pe lângă simplificarea procesului de autorizare, alți factori sprijină reducerea costurilor proiectelor energetice, cum ar fi asigurarea accesului la condiții de finanțare competitive, un lanț de aprovizionare rezilient, cu o capacitate de producție internă suficientă și o forță de muncă calificată, precum și evoluțiile tehnologice.

⁴⁰ [Orientări privind dispozițiile UE referitoare la autorizarea proiectelor privind rețelele și energia din surse regenerabile](#); Entitatea DSO UE, ianuarie 2025.

⁴¹ [Proiect de linie aeriană de 115-km 380 kV Uckermark](#) (a se vedea [S&P](#)).

⁴² [Directiva privind energia din surse regenerabile](#); [Regulamentul TEN-E](#); [Directiva privind piața gazelor din surse regenerabile, a gazelor naturale și a hidrogenului](#).

⁴³ 15,2 GW în 2024 ([EE-Statistik Auswertung ianuarie 2025](#)). A se vedea și [Reuters](#).

pentru anumite decizii administrative în procedura de autorizare, în cazul în care acest principiu există în sistemul juridic național, precum și ghișee unice pentru dezvoltatori.

Raportul Draghi concluzionează, de asemenea, că este necesar să se pună un accent mai mare pe digitalizarea procedurilor naționale de autorizare în întreaga UE și pe abordarea lipsei de resurse a autorităților responsabile cu acordarea autorizațiilor. Va fi necesar ca **procedura** de autorizare și datele geologice și de mediu necesare pentru investițiile în energia curată să fie **digitalizate**. **În plus, date mai detaliate** privind potențialul de resurse pentru energia eoliană și solară în întreaga UE vor ajuta statele membre să cartografieze zonele necesare pentru a-și atinge obiectivele naționale, precum și să desemneze **zonele pretabile accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile**, astfel cum se prevede în Directiva privind energia din surse regenerabile. **Simplificarea procedurilor de autorizare va acoperi proiectele energetice hibride** cu mai multe tehnologii, cum ar fi producerea și stocarea energiei din surse regenerabile, utilizând aceeași conexiune la rețea. În cele din urmă, Comisia va evalua posibilitatea de a simplifica practicile actuale de autorizare și de acordare a licențelor pentru implementarea de noi tehnologii în domeniul energiei nucleare, cum ar fi **reactoarele modulare mici (SMR)**.

Ce anume	Reducerea termenelor de autorizare pentru o tranziție energetică accelerată
Cum	Statele membre ar trebui: - să accelereze procedurile de autorizare și de reglementare prin transpunerea și punerea rapidă în aplicare a legislației; - să consolideze autoritățile naționale responsabile cu acordarea autorizațiilor, inclusiv prin fonduri publice și cu un capital uman suficient, și să exploreze abordări unificate în materie de digitalizare pentru procedura de autorizare și pentru rapoartele privind evaluările de mediu. Comisia va sprijini statele membre prin: - elaborarea de orientări specifice privind formele inovatoare de utilizare a surselor regenerabile de energie⁴⁴ și privind zonele specifice de rețea și de stocare; - implementarea sprijinului specific pentru punerea în aplicare prin extinderea planului de punere în aplicare Accele-RES și, printre altele, prin exploatarea deplină a potențialului grupului de experți privind autorizarea și al acțiunii concertate (CA-RES)⁴⁵; aceasta va fi completată de un dialog privind punerea în aplicare pentru a identifica obstacolele rămase în calea autorizării și posibilele căi de urmat; - consolidarea schimbului de bune practici și identificarea barierelor și a soluțiilor prin intermediul rețelelor și al grupurilor de experți ale autorităților naționale competente în materie de autorizare și dialogul cu părțile interesate de la nivel regional, național și local; - actualizarea unui instrument de orientare online privind autorizarea pentru statele membre⁴⁶; - furnizarea de sprijin prin Instrumentul de sprijin tehnic (IST)⁴⁷, sensibilizarea statelor membre cu privire la cererea de propuneri din 2025 și lansarea unei noi inițiative emblematice în cadrul IST în 2026. Comisia va întreprinde următoarele acțiuni: - va prezenta propuneri legislative pentru a accelera procesul de autorizare a rețelelor, a stocării și a surselor regenerabile de energie, inclusiv simplificarea evaluărilor de mediu și reducerea termenelor de autorizare ca parte a pachetului privind rețeaua europeană; - va evalua simplificarea practicilor de acordare a licențelor pentru noile tehnologii din domeniul energiei nucleare și va publica o comunicare privind SMR.

⁴⁴ Cum ar fi sistemele agrofotovoltaice, sistemele fotovoltaice integrate în clădiri (BIPV) și sistemele solare de energie pentru balcon.

⁴⁵ Acțiune concertată referitoare la Directiva privind energia din surse regenerabile (<https://www.ca-res.eu/>).

⁴⁶ [Directiva privind energia din surse regenerabile – instrumentul de întrebări și răspunsuri](#).

⁴⁷ [Regulamentul \(UE\) 2021/240 de instituire a unui Instrument de sprijin tehnic](#).

Când	Cât mai curând posibil: Adaptarea regimurilor naționale de autorizare. Jumătatea anului 2025: - publicarea de date noi, mai detaliate privind potențialul energiei eoliene offshore și al energiei solare fotovoltaice de către Laboratorul de geografie pentru energie și industrie (aprilie 2025); - orientări privind formele inovatoare de utilizare a surselor regenerabile de energie și privind zonele pretabile accelerării rețelelor și a stocării; - sprijin pentru punerea în aplicare. Împreună cu pachetul privind rețelele: propuneri legislative pentru accelerarea proceselor de autorizare pentru proiectele privind rețelele, stocarea și energia din surse regenerabile. 2026: Noua cerere emblematică IST; Comunicare SMR
Impact	Punerea în aplicare a legislației UE existente de către statele membre și noile măsuri pot reduce durata procedurilor de autorizare la mai puțin de șase luni în cazul proiectelor mai simple, cum ar fi retehnologizarea în zonele pretabile accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile și 12 luni în afara acestora; mai puțin de 12 luni sau doi ani în cazul proiectelor privind energia din surse regenerabile (în zonele pretabile accelerării sau în afara acestora), iar în cazul proiectelor complexe, cum ar fi energia eoliană offshore, mai puțin de doi ani în zonele pretabile accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile și trei ani în afara acestora. În plus, cadrul legislativ consolidat va aborda lacunele existente.

c) Rețelele și interconexiunile ca factori favorizanți ai tranziției energetice și ai decarbonizării industriale

O rețea eficientă asigură fluxul de energie de la locul în care este produsă până acolo unde este necesară. Aceasta atenuează episoadele de vârf ale prețurilor și asigură faptul că toată lumea beneficiază de energie la cel mai bun cost. Prin urmare, este important să se interconecteze zonele cu un mare potențial de energie curată disponibil cu regiunile europene care înregistrează o cerere ridicată de energie, astfel încât energia la prețuri accesibile să poată fi furnizată acolo unde este cea mai mare nevoie de aceasta.

584 de miliarde EUR sunt necesare pentru investiții în rețelele de energie electrică în acest deceniu^{48,49}. **În multe cazuri, nevoile de infrastructură transfrontalieră nu sunt acoperite de proiecte concrete**, ceea ce duce la disparități nejustificate de preț între unele regiuni, astfel cum s-a observat recent în Europa de Sud-Est. Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) constată că **o capacitate transfrontalieră de 32 GW necesară până în 2030 rămâne neabordată**⁵⁰. Proiectele majore de infrastructură de importanță regională sau la nivelul UE se confruntă cu provocări în ceea ce

⁴⁸ [Un plan de acțiune al UE pentru rețele \(COM/2023/757 final\)](#).

⁴⁹ [Redispecerizarea și gestionarea congestiei](#); Centrul Comun de Cercetare, mai 2024.

⁵⁰ [Dezvoltarea infrastructurii de energie electrică pentru sprijinirea unui sistem energetic competitiv și sustenabil](#); ACER, decembrie 2024.

privește creșterea costurilor proiectelor⁵¹ și o partajare echitabilă a costurilor și a beneficiilor⁵². Patru exemple de astfel de legături emblematice lipsă includ:

- crearea unei rețele offshore integrate în mările nordice;
- consolidarea în continuare a integrării fizice a statelor baltice cu Europa Centrală și de Nord în urma proiectului de sincronizare a rețelei din zona Mării Baltice și asigurarea securității infrastructurii transfrontaliere în regiunea Mării Baltice;
- creșterea nivelului de interconectare a Peninsulei Iberice cu restul Europei;
- sporirea interconectivității și a integrării pieței între Europa de Sud-Est și Europa Centrală.

Beneficiile acestor **proiecte emblematice** se vor extinde dincolo de granițele statelor membre care găzduiesc proiectele. Prin urmare, uniunea energetică se poate materializa numai prin conceperea de noi proiecte și prin accelerarea și finalizarea celor existente. Având în vedere amploarea și impactul acestor proiecte, **este esențial ca UE să furnizeze în continuare fonduri suficiente** pentru a sprijini finalizarea interconexiunilor uniunii energetice, atât la nivel transfrontalier, cât și la nivel național. Investițiile pentru atingerea obiectivelor de decarbonizare ale UE și eliminarea barierelor din calea uniunii noastre energetice oferă Europei oportunitatea de a reduce prețurile la energie, de a-și spori securitatea energetică și de a-și asuma rolul de lider în domeniul tehnologiilor curate⁵³. În plus, Comunicarea privind calea către următorul cadru financiar multianual⁵⁴ a recunoscut că trebuie să ne asigurăm că bugetul UE sprijină bunurile publice europene, în special proiectele transfrontaliere.

În același timp, infrastructura existentă trebuie utilizată în mod eficient. De exemplu, cel puțin 70 % din capacitatea liniilor de interconexiune ar trebui să fie pusă la dispoziție pentru tranzacționarea transfrontalieră a energiei electrice, dar majoritatea statelor membre sunt încă departe de atingerea acestui obiectiv⁵⁵.

La nivel național, **cererile de racordare la rețea adresate rețelelor de distribuție cresc exponențial** în întreaga Europă și creează cozi lungi, încetinind sursele regenerabile de energie, electrificarea și crearea de clustere industriale și împiedicând investițiile. Pe lângă energia electrică, sunt necesare noi **rețele locale pentru hidrogen, carbon și de încălzire**.

Ce anume	Accelerarea extinderii, modernizării și digitalizării rețelelor
Cum	Pe baza acțiunilor prevăzute în Planul de acțiune privind rețelele, adoptat în 2023, Comisia va prezenta un pachet privind rețeaua europeană , constând în propuneri legislative și măsuri fără caracter legislativ menite, printre altele, să simplifice rețelele energetice transeuropene (Regulamentul TEN-E), să asigure planificarea integrată transfrontalieră și realizarea proiectelor, în special în ceea ce privește interconexiunile, să simplifice procesul de autorizare, să îmbunătățească planificarea rețelei de distribuție, să stimuleze digitalizarea și inovarea, precum și să sporească vizibilitatea

⁵¹ Interconexiunea celtică de la 930 de milioane EUR la 1 482 de milioane EUR ([CRE](#)), Golful Biscaya de la 1 750 de milioane EUR la 2 600 de milioane EUR ([CRE](#)). Potrivit rapoartelor, costurile aferente proiectului Princess Elisabeth au crescut de la aproximativ 2,2 miliarde EUR la 7-8 miliarde EUR (Brussels Times: [1](#) și [2](#)).

⁵² În 2024, o [interconexiune SE-DE](#) a fost anulată (a se vedea [FT](#)) din cauza discrepanței în ceea ce privește distribuția surplusului consumatorului.

⁵³ [Calea către următorul cadru financiar multianual](#) [COM(2025) 46 final, paginile 5 și 8].

⁵⁴ [Registrul documentelor Comisiei \[COM\(2025\) 46\]](#).

⁵⁵ Mulți OST din zonele de rețele electrice ale UE de tip plasă au pus la dispoziție, în medie, între 20 % și 50 % din capacitatea fizică a anumitor elemente de rețea în 2023. Astfel, departe de a ajunge la 70 %. [Capacitățile interzonale și marja de 70 % disponibilă pentru comerțul interzonal cu energie electrică](#); ACER, iulie 2023.

	nevoilor în materie de aprovizionare pentru producție. Acesta va respecta o abordare de planificare descendentă, integrând interesele regionale și ale UE și va dezvolta un mecanism eficace de partajare a costurilor (de exemplu, pentru proiectele transfrontaliere), pentru un sistem energetic optimizat. BEI va introduce, de asemenea, un „pachet de sprijin pentru producția componentelor de rețea” pentru lanțul de aprovizionare european, după modelul pachetului privind energia eoliană, pentru a oferi contragarantii producătorilor de componente de rețea, cu o sumă orientativă de cel puțin 1,5 miliarde EUR.
Când	Pachetul privind rețelele europene urmează să fie prezentat până în T1 2026.
Impact	Investițiile în valoare de 2 miliarde EUR pe an în rețele transfrontaliere oferă anual cetățenilor beneficii în valoare de 5 miliarde EUR⁵⁶. Investițiile anticipative, excelența în ceea ce privește performanța activelor și flexibilitatea favorabilă rețelei ar putea reduce nevoile de investiții legate de rețelele de distribuție cu 12 miliarde EUR anual⁵⁷, ceea ce reprezintă 18 % din nevoile totale de investiții⁵⁸. Prioritizarea beneficiilor regionale sau ale UE în planurile naționale limitează ineficiențele și costurile inutile care trebuie suportate de consumatori. Implementarea tehnologiilor de îmbunătățire a rețelei nu este larg răspândită, deși acestea ar putea extinde capacitatea rețelei cu 20-40 % până în 2040 și ar putea economisi până la 35 % din costurile convenționale de extindere a rețelei⁵⁹.

d) Stimularea flexibilității

O mai mare flexibilitate a sistemului, de exemplu în ceea ce privește **stocarea și răspunsul părții de consum**, contribuie la gestionarea dezechilibrelor dintre cerere și ofertă, încurajând clienții să transfere consumul de energie electrică în perioade în care energia electrică este mai abundentă sau cererea este mai scăzută și, prin urmare, atunci când energia electrică este mai ieftină. Aceasta reduce **creșterile bruște ale prețurilor și episoadele negative ale prețurilor**, reducând volatilitatea și contribuind, în general, la scăderea prețurilor energiei electrice și la creșterea stabilității acestora. Cererea în materie de electrificare, cum ar fi noile flote de electromobilitate, poate juca un rol în furnizarea serviciilor de flexibilitate.

În multe state membre, răspunsul părții de consum și stocarea se confruntă cu obstacole⁶⁰ în calea accesului la piețele angro sau a participării la servicii auxiliare și de gestionare a congestiilor. În 10 state membre, agregatorii nu dispun de un cadru juridic bine definit, ceea ce îi împiedică să participe la acele servicii care pot contribui la oferirea de beneficii consumatorilor. În 10 state membre, mai puțin de 30 % din gospodării au acces la **sisteme de contorizare inteligentă** (care furnizează informații în timp real cu privire la consumul de energie). Implementarea trebuie accelerată⁶¹. Unii consumatori industriali pot contribui în mod semnificativ la flexibilitatea rețelei prin transferarea consumului lor de energie către perioade în care cererea este scăzută, prin reducerea costurilor și prin îmbunătățirea stabilității sistemului.

⁵⁶ [Studiul privind necesitățile sistemului](#); ENTSO-E, mai 2023. 64 GW includ țări periferice din afara UE.

⁵⁷ [Rolul sistemelor de distribuție a energiei electrice în evaluarea nevoilor în materie de flexibilitate](#); Centrul Comun de Cercetare, 2024.

⁵⁸ [Grilele de viteză](#); Eurelectric, mai 2024.

⁵⁹ În plus, tehnologiile precum senzorii meteorologici pot contribui la îmbunătățirea funcționării sistemului de energie electrică.

⁶⁰ [Răspunsul părții de consum și alte DER: care sunt obstacolele din calea lor](#); ACER, februarie 2024.

⁶¹ [Raportul din 2024 de monitorizare a pieței cu amănuntul de energie și protecția consumatorilor](#); ACER și CEER, septembrie 2024.

Ce anume	Creșterea flexibilității sistemului prin introducerea stocării și a răspunsului părții de consum
Cum	Statele membre trebuie: - să pună rapid în aplicare normele UE privind accesul pe piață pentru stocare și răspunsul părții de consum și să elimine barierele naționale. Comisia va întreprinde următoarele acțiuni: - va clarifica cerințele privind ajutoarele de stat pentru schemele de flexibilitate în materie de combustibili nefosili din noul cadru privind ajutoarele de stat, facilitând elaborarea de către statele membre a mecanismelor lor de sprijin pentru a oferi consumatorilor stimulente în scopul asigurării flexibilității sistemului; - va adopta noi norme privind răspunsul părții de consum pentru a se asigura că, în ceea ce privește consumatorii, aceștia pot profita pe deplin de flexibilitate din punct de vedere financiar. Aceste norme vor aborda barierele rămase care împiedică răspunsul părții la cerere și serviciile de stocare de pe piața internă a energiei electrice; - va solicita opiniile statelor membre cu privire la un instrument de flexibilitate curat bazat pe contractele de achiziție de energie electrică și pe angajamentul industriei de a consuma energie electrică curată, elaborându-l într-un mod care să limiteze suficient riscurile de denaturare a concurenței și goana după subvenții pe piața unică, astfel cum se prevede în normele privind ajutoarele de stat.
Când	Statele membre trebuie să elimine imediat barierele naționale. Cadrul Comisiei trebuie revizuit în temeiul normelor privind ajutoarele de stat până în T2 2025; noi norme privind răspunsul părții de consum trebuie elaborate până în T1 2026.
Impact	Furnizarea completă a unui sistem de energie electrică susținut de integrarea pieței, de producția de energie din surse regenerabile și de o capacitate flexibilă ar putea duce la o scădere cu 40 % a prețurilor angro ale energiei electrice în medie în UE⁶² . O mai mare flexibilitate poate asigura economii tangibile de costuri, estimările industriei indicând o capacitate de producție de vârf evitată de 2,7 miliarde EUR pe an până în 2030⁶³ .

Flexibilitatea cererii ar trebui, de asemenea, promovată pe piața cu amănuntul ca un acord care oferă prețuri mai mici pentru industriile voluntare și pentru consumatorii care doresc să participe la integrarea sistemului energetic.

Ce anume	Orientări privind promovarea remunerării flexibilității în contractele cu amănuntul
Cum	Comisia va întreprinde următoarele acțiuni: - va elabora orientări privind promovarea remunerării flexibilității în contractele cu amănuntul; - va prezenta o varietate de sisteme standardizate conforme cu piața, adaptate la diferitele nevoi industriale și de altă natură ale consumatorilor, pe baza sistemelor deja existente în unele state membre.

⁶² [Energie și schimbări climatice: modalități de consolidare a competitivității UE](#); Business Europe, iulie 2024.

⁶³ [Flexibilitatea cererii: cuantificarea beneficiilor în UE](#); DNV pentru smartEn, septembrie 2022.

Când	T4 2025
Impact	Remunerarea echitabilă în contractele cu amănuntul a flexibilității oferite de consumatori poate reduce costurile energiei electrice cu până la 12-42 %^{64 65} și poate aduce beneficii în materie de flexibilitate și integrare în sistem de 10-29 de miliarde EUR^{66,67}.

Acțiunea 3: Asigurarea bunei funcționări a piețelor gazelor

Prețul gazelor naturale importate are un impact direct asupra prețurilor energiei electrice și crește volatilitatea pieței. Prețurile angro ale gazelor din UE nu au revenit pe deplin la nivelurile anterioare crizei și sunt, în medie, de aproape cinci ori mai mari decât cele din SUA, comparativ cu două până la de trei ori mai mult decât înainte de criză⁶⁸. Această diferență de preț afectează competitivitatea industriei europene.

Importanța piețelor gazelor pentru economia noastră determină caracterul esențial al asigurării unei funcționări optime a acestor piețe. Este necesară o supraveghere reglementară deplină și o cooperare strânsă între autoritățile de reglementare din domeniul energetic și financiar pentru a preveni manipularea pieței și pentru a elimina orice posibile lacune legate de lipsa de transparență, asimetria informațiilor și riscul de concentrare a pieței. Prin urmare, la începutul acestei luni, Comisia a înființat un grup operativ pentru piața gazelor pentru a examina în mod cuprinzător piețele gazelor naturale din UE și, dacă este necesar, pentru a lua măsuri în scopul de a asigura funcționarea optimă a acestora și de a preveni practicile comerciale care denaturează stabilirea prețurilor în funcție de piață, învățând din lecțiile crizei energetice.

Pentru a putea aborda în mod rapid comportamentul ilegal de pe piețele gazelor naturale, autoritățile de reglementare din domeniul energetic și financiar ar trebui să dispună de mijloacele necesare pentru a monitoriza evoluțiile pieței, a detecta și a urmări orice posibile cazuri de abuz de piață (de exemplu, manipularea pieței și utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate). Cooperarea privind punerea în aplicare și schimbul de date între autoritățile naționale de reglementare în domeniul energetic și financiar și între ACER și ESMA trebuie să fie consolidată și abordată la un nivel superior. Statele membre trebuie să se asigure că autoritățile de reglementare dispun de toate competențele necesare pentru a urmări și sancționa abuzurile de piață și pentru a le dota cu resursele necesare prioritizării investigațiilor în acest domeniu. În plus, ACER ar trebui să facă uz pe deplin de noile sale competențe în materie de investigare transfrontalieră pentru a sprijini autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei.

⁶⁴ [Raportul din 2024 de monitorizare a pieței cu amănuntul de energie și protecția consumatorilor](#); ACER-CEER, septembrie 2024 (studiu de caz SE).

⁶⁵ Majoritatea gospodăriilor care investesc anual între 50 și 145 EUR în sisteme de gestionare a energiei la domiciliu (HEMS) care utilizează sisteme energetice flexibile (cum ar fi pompe de căldură cu panouri fotovoltaice, panouri fotovoltaice cu stocare în baterii sau vehicule electrice) ar realiza economii de costuri. [Reducerea creșterii prețurilor la energie electrică: flexibilitatea cererii poate compensa creșterile prețurilor spot pentru gospodăriile din Germania?](#); Stute et al (Institutul de Cercetare Fraunhofer), februarie 2024.

⁶⁶ [Eficiența energetică 2.0 – ingineria viitorului sistem energetic](#); Danfoss Impact Issue nr. 4, 2023.

⁶⁷ [Flexibilitatea cererii: cuantificarea beneficiilor în UE](#); DNV pentru smartEn, septembrie 2022.

⁶⁸ [Decarbonizarea pentru competitivitate: patru modalități de reducere a prețurilor la energie în Europa](#); Bruegel, decembrie 2024. Ar trebui remarcat faptul că SUA are o capacitate semnificativă de extracție a gazelor naturale pe piața internă și, prin urmare, se preconizează că aceasta are prețuri cu ridicata parțial mai mici decât UE.

Ce anume	Asigurarea bunei funcționări a piețelor gazelor
Cum	La începutul acestei luni, Comisia a înființat un grup operativ pentru piața gazelor pentru a examina în mod cuprinzător piețele gazelor naturale din UE și, dacă este necesar, pentru a lua măsuri în scopul de a asigura funcționarea optimă a acestora și de a preveni practicile comerciale care denaturează stabilirea prețurilor în funcție de piață, învățând din lecțiile crizei energetice. Comisia va lansa o amplă consultare a părților interesate pentru a evalua necesitatea unor modificări legislative suplimentare cu scopul de a asigura o supraveghere reglementară deplină și fără sincope, de a alinia și a consolida normele privind piața energiei și piața financiară (MiFID/REMIT) și de a reduce sarcina administrativă asupra întreprinderilor care tranzacționează pe piețele financiare de energie (raportare unică). Aceasta va acoperi diverse aspecte ale cadrului de reglementare ⁶⁹ , abordarea comună în materie de supraveghere a autorităților de reglementare din domeniul energetic și financiar și crearea unei baze de date comune armonizate a tuturor datelor de piață relevante, cu acces deplin la toate autoritățile de reglementare. De asemenea, va acoperi anumite aspecte ale funcționării piețelor spot, cum ar fi aplicarea unor cerințe similare celor din cadrul de reglementare financiară pentru bursele spot de energie.
Când	Activitatea grupului operativ pentru piața gazelor se va încheia până în T4 2025.
Impact	Evoluția contractelor de import de gaze, de la indexarea petrolului la prețurile de pe piața gazelor naturale, a realizat deja economii de aproximativ 67 de miliarde EUR în ultimul deceniu ⁷⁰ . Integrarea pieței gazelor din UE creează beneficii nete în ceea ce privește convergența și transparența prețurilor ⁷¹ . Grupul operativ pentru piața gazelor se va concentra pe asigurarea bunei funcționări a piețelor gazelor și pe formarea prețurilor bazate pe piață pe aceste piețe.

Atunci când este posibil, ar trebui explorate alternative la importurile de gaze naturale, în special prin electrificare sau prin stimularea producției de biogaz și biometan în conformitate cu REPowerEU. Agregarea cererii și achiziționarea în comun pot juca un rol important în accelerarea creării de piețe pentru sursele de energie și materialele necesare producției de energie curată. Prin agregarea cererii lor și prin adoptarea unor strategii de achiziționare în comun în conformitate cu normele UE în materie de concurență, cumpărătorii din UE își pot valorifica ponderea economică colectivă, își pot consolida poziția de negociere și pot negocia condiții mai bune cu furnizorii. Această abordare a fost adoptată, de asemenea, de Japonia, care are o politică îndelungată de sprijinire a investițiilor în infrastructura de export în țările producătoare de gaz natural lichefiat (GNL). Puterea de cumpărare în comun a UE ar trebui valorificată prin explorarea opțiunii unor angajamente contractuale pe termen mai lung pentru a spori stabilitatea prețurilor, de exemplu prin garantarea drepturilor de lichefiere a gazelor sau a opțiunilor de cumpărare. Având în vedere competitivitatea, considerentele geopolitice și obiectivele climatice ale UE, UE și/sau statele membre ar putea, de asemenea, să însoțească importatorii din UE să investească direct în infrastructura de export în străinătate, oferind împrumuturi preferențiale investitorilor privați.

În plus, o mai bună coordonare între statele membre și traiectorii mai flexibile de constituire de stocuri, cu sprijinul Comisiei, pot contribui la reducerea presiunii asupra sistemului și la

⁶⁹ Inclusiv parametrii care reglementează aplicarea așa-numitei derogări privind activitățile auxiliare, normele privind întrerupătoarele de circuit și limitele pozițiilor, cerințele aplicabile locurilor de tranzacționare și participanților la piață, precum și anumite aspecte ale funcționării piețelor spot (de exemplu, aplicarea unor cerințe similare celor din cadrul de reglementare financiară pentru bursele spot de energie).

⁷⁰ [În pofida greutăților îndurate pe termen scurt, piețele liberalizate ale gazelor din UE au adus câștiguri financiare pe termen lung](#); AIE, 2021.

⁷¹ [Piețele europene ale gazelor naturale: bilant și perspective](#); Chyong, martie 2019.

evitarea denaturărilor pieței legate de reconstituirea stocurilor de gaze, sprijinind reconstituirea stocurilor în condiții mai bune de achiziție și securitatea aprovizionării.

Ce anume	Valorificarea puterii de cumpărare a UE pentru a obține gazele naturale importate în condiții mai avantajoase
Cum	Comisia va întreprinde următoarele acțiuni: - va colabora fără întârziere cu furnizori de încredere de GNL pentru a identifica importurile suplimentare competitive din punctul de vedere al costurilor din proiectele existente și viitoare de export de GNL; - va propune, printre altele, agregarea cererii pentru întreprinderile din UE care încheie contracte de fabricație în regim de subcontractare la instalații GNL la nivel mondial și contracte de opțiuni de furnizare a GNL cu producători de încredere de GNL; - va explora opțiuni care depășesc agregarea cererii și va analiza alte abordări (de exemplu, modelul japonez).
Când	T1-T2 2025
Impact	Oportunități mai bune pentru cumpărătorii din UE de a asigura volume de GNL în cadrul contractelor pe termen lung pot asigura protecția împotriva volatilității prețurilor și pot oferi acces la prețuri mai mici, aducând prețurile din UE mai aproape de prețurile de pe piața mondială. Protejarea cumpărătorilor din UE împotriva volatilității prețurilor combustibililor fosili ar putea duce la o reducere semnificativă pe termen scurt a prețurilor cu amănuntul .

Acțiunea 4: Eficiența energetică – realizarea economiilor de energie

Eficiența energetică este un factor-cheie pentru energia la prețuri accesibile pentru consumatorii industriali și casnici, precum și pentru competitivitatea industrială. Aceasta limitează impactul prețurilor ridicate și volatile ale energiei asupra facturilor consumatorilor. Industria UE și-a redus consumul de energie cu aproximativ 20 % din 2000, crescând în același timp producția industrială. Pentru a aborda provocările cu care se confruntă UE, trebuie valorificate soluțiile de eficiență energetică. Promovarea unei piețe unice a serviciilor de eficiență energetică le va permite europenilor să beneficieze de servicii care le pot facilita reducerea facturilor la energie la cel mai bun cost, în special în cazul celor care au un cost inițial ridicat⁷². O piață consolidată pentru furnizorii de eficiență energetică poate ajuta mai multe întreprinderi să obțină consiliere cu privire la soluții eficiente, de exemplu pentru reutilizarea energiei termice utilizate în procese.

Ce anume	O piață a eficienței energetice de dimensiune europeană
Cum	Prin intermediul Coaliției europene pentru finanțarea eficienței energetice , Comisia va îmbunătăți accesul la capital și va oferi stimulente financiare pentru a sprijini actorii de pe piață care oferă soluții de eficiență energetică pentru întreprinderi. Comisia va analiza posibilitatea de a sprijini în continuare programul Grupului BEI pentru eficiență energetică la nivelul IMM-urilor , care are obiectivul de a spori competitivitatea IMM-urilor europene, de a promova adoptarea unor soluții eficiente din punct de vedere energetic și regenerabile și de a consolida reziliența la schimbările

⁷² Finanțarea din partea UE pentru măsuri de eficiență energetică în sectorul locuințelor, al întreprinderilor și al infrastructurii publice prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) și al politicii de coeziune (alocarea în cadrul actualului CFM) s-a ridicat la 4,9 miliarde EUR pentru sisteme energetice inteligente, la 8,9 miliarde EUR pentru energia din surse regenerabile și la 21,8 miliarde EUR pentru energie.

	climatice. Comisia, în colaborare cu Grupul BEI, va analiza posibilitatea instituirii unei scheme de garantare a UE cu scopul de a dubla serviciile de eficiență energetică. În 2026 este prevăzut un proiect-pilot , care ar putea face parte din operațiunea de finanțare mixtă a InvestEU cu programul LIFE CET pentru asistență tehnică. Acesta va necesita resurse InvestEU suplimentare, care să fie obținute prin optimizarea utilizării garanției UE disponibile în prezent în cadrul diferitelor mandate ale UE, inclusiv al mandatelor din perioada de programare anterioară.
Când	Primul plan de acțiune pentru o schemă de garantare în T4 2025. Lansarea parteneriatului în T3 2025. Evaluarea unei piețe la nivelul UE pentru un sistem de certificare a economiilor de energie până în T4 2025.
Impact	Creșterea ofertei de soluții de finanțare pentru produse eficiente din punct de vedere energetic. Acest lucru se va întâmpla prin intermediul serviciilor furnizate de o societate de servicii energetice (SSE) ⁷³ , cu scopul de a dubla piața SSE până la 4-6 miliarde EUR pe an , ceea ce ar putea permite consumatorilor să genereze economii de 25-30 % pentru renovările clădirilor și de până la 70-80 % ⁷⁴ în ceea ce privește scăderea facturilor la energie pentru iluminatul public.

În al doilea rând, **produsele eficiente din punct de vedere energetic reduc imediat facturile la energie**. Cu toate acestea, numeroasele produse neconforme importate din țări din afara UE afectează competitivitatea furnizorilor din UE și reduc beneficiile pentru cetățeni și întreprinderi.

Ce anume	Asigurarea accesului consumatorilor la aparate și produse mai eficiente, cu o durată de viață mai lungă
Cum	Statele membre, autoritățile naționale de supraveghere a pieței și autoritățile vamale ar trebui să consolideze supravegherea pieței naționale și asigurarea respectării legislației , inclusiv pentru piețele vamale și online. În conformitate cu Comunicarea privind comerțul electronic, UE sprijină acțiunile acestora și colaborarea în continuare cu piețele online. Comisia va actualiza normele UE privind etichetarea energetică și proiectarea ecologică , va face schimb de bune practici, va îmbunătăți instrumentele informatice ⁷⁵ și va facilita respectarea normelor de către operatori prin informații și orientări mai clare. Statele membre ar trebui să ia în considerare utilizarea de stimulente pentru consumatori în vederea înlocuirii aparatelor electrocasnice vechi cu alternative eficiente din punct de vedere energetic.
Când	Imediat
Impact	Se estimează că normele UE privind piața unică pentru aparatele și produsele eficiente din punct de vedere energetic au generat economii de aproximativ 120 de miliarde EUR la facturile la energie în 2023 , estimate să crească până la aproximativ 162 de miliarde EUR în 2030 ⁷⁶ . Cu toate acestea, se estimează că 10 % (și anume

⁷³ O societate de servicii energetice (SSE) este o organizație care oferă servicii energetice, inclusiv punerea în aplicare a unor proiecte de eficiență energetică sau a unor proiecte privind energia din surse regenerabile, adesea la cheie.

⁷⁴ [Contractele de performanță energetică în UE – 2020-2021](#); JRC, 2021.

⁷⁵ <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>; <https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/market-surveillance>.

⁷⁶ Raportul din 2024 privind contabilizarea impactului proiectării ecologice, <https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/b29b3be3-8085-4e2f-8095-74ad98d9166c/details>, tabelul 2 și figura 2.

peste **10 miliarde EUR**) se pierd în continuare în fiecare an din cauza vânzării de produse neconforme⁷⁷.

Pilonul II: Finalizarea uniunii energetice

În pofida succesului nostru în construirea unei piețe interconectate a energiei, o veritabilă uniune energetică este încă în curs de dezvoltare. Întrucât UE se confruntă cu o creștere a costurilor energiei care reprezintă o povară pentru consumatorii casnici și blochează competitivitatea industrială – afectând în special sectoarele mari consumatoare de energie – necesitatea unei abordări transformatoare este evidentă. Acesta este motivul pentru care trebuie să lucrăm în continuare la elaborarea unor măsuri structurale pe termen mai lung, care să genereze energia mai curată și mai ieftină de care avem nevoie și care să ne ducă și mai aproape de o veritabilă uniune energetică, inclusiv prin creșterea investițiilor în cercetare și inovare pentru soluții energetice curate. UE trebuie să facă progrese în direcția electrificării și a unei piețe unice a energiei pe deplin integrate, realizând obiectivele de interconectare și valorificând complementaritățile dintre statele membre pentru a crea o uniune energetică veritabilă, în beneficiul tuturor.

Acest plan de acțiune este primul pas către un grad sporit de interconectare și integrare. Acesta este motivul pentru care, în lunile următoare, Comisia va lansa o serie de inițiative menite să consolideze guvernanta uniunii energetice, să introducă energie curată, să îmbunătățească securitatea aprovizionării și să reducă facturile cetățenilor și ale întreprinderilor.

Acțiunea 5: Finalizarea uniunii energetice

Pe baza succesului planului REPowerEU, care a stimulat producția de energie curată și diversificarea aprovizionării cu energie, un nou **plan de acțiune privind electrificarea** (T1 2026) și o **strategie pentru încălzire și răcire** (T1 2026) vor sprijini în continuare aceste obiective. **Electrificarea** ambițioasă a sistemului energetic și extinderea surselor de producție curată **vor spori eficiența energetică a sectorului energetic** în ansamblu, **vor contribui la decarbonizarea** sectoarelor industrial, al mobilității și al încălzirii și răcirii **și vor sprijini adoptarea producției interne de energie curată**. Până în 2030, aceste inițiative ne vor reduce dependența de combustibilii fosili, putând economisi miliarde anual. Creditele fiscale pentru electrificarea industrială pot promova electrificarea și pot ajuta industria UE să devină mai competitivă prin sprijinirea accesibilității prețurilor unor astfel de echipamente, prin creșterea vânzărilor și prin încurajarea adoptării de către consumatori.

Digitalizarea este o altă sursă de economii pentru consumatori, dar și o potențială vulnerabilitate. În 2026, Comisia va adopta o **foaie de parcurs strategică pentru digitalizare și inteligența artificială (IA) pentru sectorul energetic**, pentru a accelera implementarea soluțiilor europene de IA în domenii precum optimizarea rețelei de energie electrică, eficiența energetică a clădirilor și a industriei și flexibilitatea cererii. În plus, aceasta va promova cercetarea și inovarea bazate pe IA prin conectarea întreprinderilor nou-înființate cu întreprinderile energetice, asigurând în același timp garanții solide pentru securitatea cibernetică, confidențialitatea datelor și siguranța datelor. Comisia va **examina, de**

⁷⁷ [Comunicarea Comisiei referitoare la planul de lucru privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică pentru perioada 2022-2024](#) (2022/C 182/01).

asemenea, consumul tot mai mare de energie al centrelor de date^{78,79} și va promova integrarea sustenabilă a acestora în sistemul energetic. Centrele de date ar putea crește presiunea asupra sistemului energetic și ar putea stimula creșterea prețurilor la energie, în special având în vedere capacitatea centrelor de date de a oferi condiții mai avantajoase decât alți consumatori de energie pentru accesul la energie.

În același timp, **Planul strategic al UE pentru tehnologiile energetice** (Planul SET) contribuie la abordarea fragmentării actuale a portofoliilor UE de cercetare și inovare în domeniul energiei curate și al electrificării. Eforturile pentru atingerea obiectivului UE privind cheltuielile publice și private de 3 % din PIB trebuie intensificate în continuare^{80, 81}. Comisia va încuraja inovarea, în special prin coordonarea cu statele membre prin intermediul Grupului de coordonare pentru Planul SET instituit prin Regulamentul privind industria „zero net”⁸². În plus, pentru a sprijini fuziunea ca sursă de energie inovatoare și decarbonizată pentru viitor, va fi propusă o **strategie privind fuziunea**, inclusiv crearea unui parteneriat public-privat (PPP) pentru a accelera comercializarea.

Pentru a-și îndeplini obiectivele în materie de energie și climă, UE are nevoie de peste 570 de miliarde EUR anual în perioada 2021-2030 și de 690 de miliarde EUR anual în perioada 2031-2040 pentru investiții în energia din surse regenerabile, inclusiv energia solară, eoliană și biomasa, eficiența energetică și capacitatea rețelei. Comisia va evalua, de asemenea, nevoile de investiții în energia nucleară⁸³ și va încuraja investițiile în tehnologii energetice curate de generație următoare, cum ar fi fuziunea nucleară, bateriile geotermale și în stare solidă îmbunătățite, precum și în capacitățile existente, cum ar fi cele pentru renovare. Deși cea mai mare parte a investițiilor trebuie să provină din capital privat, finanțarea publică trebuie să fie mai bine direcționată pentru a mobiliza investițiile private prin reducerea riscurilor aferente proiectelor strategice, în special prin instrumente de garantare și de capital. Comisia va aborda deficitul de investiții și va mobiliza capital privat pentru tranziția energetică printr-o **strategie de investiții în domeniul energiei curate** și va prezenta un **program nuclear cu caracter informativ actualizat** (PINC).

Finalizarea unei veritabile uniuni energetice necesită cu precădere o **piață a energiei pe deplin integrată**, cu un **cadru de guvernare coerent**, care să alinieze obiectivele naționale și cele de la nivelul UE și să garanteze că deciziile cu relevanță transfrontalieră și la nivelul UE sunt adoptate la nivelul adecvat. În acest scop, până la începutul anului 2026, Comisia va publica o **Carte albă privind o mai bună integrare a pieței energiei electrice**.

În plus, **planurile naționale privind energia și clima** (PNEC) trebuie să evolueze în planuri de investiții strategice care să stimuleze previzibilitatea investițiilor, încrederea consumatorilor, inovarea și creșterea pieței pentru tehnologiile curate. Comisia va propune o revizuire a Regulamentului privind guvernarea pentru a simplifica, a consolida și a moderniza **guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice**⁸⁴ în vederea pregătirii Europei pentru cadrul de politici privind energia și clima post-2030. În plus, inițiativele regionale

⁷⁸ Infrastructura digitală reprezintă aproximativ 3,5 % din consumul de energie electrică în UE, centrele de date fiind responsabile pentru aproximativ 70 %. [Consumul de energie în centrele de date și în rețelele de comunicații în bandă largă din UE](#); JRC, 2024.

⁷⁹ [De ce centrele europene de date sunt create pentru o creștere majoră](#); Morgan Stanley & Co., iulie 2024.

⁸⁰ [Concluziile Consiliului European din 23 martie 2023 \(EUCO 4/23\)](#).

⁸¹ Comunicarea Comisiei privind [revizuirea Planului SET](#) [COM(2023) 634 final].

⁸² [Regulamentul \(UE\) 2024/1735 privind industria „zero net”](#).

⁸³ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/green.html?lang=ro.

⁸⁴ [Regulamentul \(UE\) 2018/1999 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice](#).

precum Inițiativa privind cooperarea transmediteraneeană în domeniul energiei și al tehnologiilor curate ar putea juca un rol în sprijinirea producției de tehnologii curate.

Prețurile la energie pot varia considerabil de la un stat membru la altul. Pentru a îmbunătăți coordonarea în cadrul uniunii energetice și pentru a consolida guvernanta sistemului de energie electrică, Comisia va înființa un **grup operativ pentru uniunea energetică**. Grupul operativ, care va fi format din reprezentanți la nivel înalt ai Comisiei, ai organismelor relevante ale UE, ai statelor membre și ai părților interesate, după caz, va examina și va identifica ajustările tehnice sau de reglementare și va raporta periodic președintelui Comisiei, Consiliului European, Consiliului Energie și Parlamentului European.

Pentru a sprijini această activitate, Comisia va **pune mai mult accent pe evaluarea implicațiilor inițiativelor relevante privind accesibilitatea prețurilor la energie pentru consumatorii casnici și întreprinderi**. Rezultatul analizelor relevante – care implică, ori de câte ori este posibil, experți externi – se va reflecta în mod corespunzător în evaluările de impact privind noile inițiative legislative și în revizuirile legislației existente. Acesta va veni în completarea informațiilor pe care Comisia le publică periodic cu privire la impactul inițiativelor sale prin diverse rapoarte, cum ar fi Raportul privind starea uniunii energetice⁸⁵ și rapoartele privind prețurile și costurile energiei⁸⁶.

Ce anume	O uniune energetică finalizată
Cum	Comisia va întreprinde următoarele acțiuni: - va lansa un grup operativ pentru uniunea energetică; - va publica o Carte albă privind o mai bună integrare a pieței energiei electrice; - va revizui Regulamentul privind guvernanta uniunii energetice; - va prezenta o strategie de investiții în domeniul energiei curate, un program nuclear cu caracter informativ actualizat (PINC) și o strategie privind fuziunea; - va prezenta un plan de acțiune privind electrificarea, o foaie de parcurs strategică pentru digitalizare și IA pentru sectorul energetic și o strategie pentru încălzire și răcire.
Când	2025: Grupul operativ pentru uniunea energetică, strategia de investiții în domeniul energiei curate și PINC. Până la jumătatea anului 2027 pentru celelalte inițiative.
Impact	O mai bună integrare a pieței energiei electrice prin lansarea unui dialog privind evoluția viitoare a pieței și crearea unui grup operativ pentru uniunea energetică . Prevenirea creșterii accentuate a costurilor de sistem până la 103 miliarde EUR până în 2040 în cazul în care nu se iau măsuri ⁸⁷ . Stimularea investițiilor și scăderea costurilor prin reducerea riscurilor de capital, și anume reducerea riscurilor potențiale asociate investițiilor, reducerea sarcinii administrative pentru planificare și raportare și îmbunătățirea coordonării statelor membre în ceea ce privește stabilirea politicilor, asigurând securitatea investițiilor pentru 2040, transformând planurile naționale privind energia și clima în adevărate planuri de investiții . Accelerarea electrificării cu 40 % în 2030 ⁸⁸ , valorificând flexibilitatea generată de electrificarea sectoarelor energiei termice, transporturilor și hidrogenului, poate genera

⁸⁵ De exemplu, [Raportul privind starea uniunii energetice în 2024](#) [COM(2024) 404 final].

⁸⁶ [Prețurile și costurile energiei în Europa – Comisia Europeană](#).

⁸⁷ [Redispecerizarea și gestionarea congestiei](#); Centrul Comun de Cercetare, mai 2024.

economii anuale de costuri ale sistemului energetic de 32 de miliarde EUR în 2030⁸⁹. Numai încărcarea bidirecțională a vehiculelor electrice ar putea genera economii de 9,7 miliarde EUR⁹⁰.

Creșterea eficienței încălzirii și răcirii prin intensificarea recuperării căldurii, a reutilizării și a instalării pompelor de căldură. Extinderea recuperării căldurii reziduale în procesele industriale și în serviciile energetice poate îmbunătăți eficiența sistemului și reduce costurile. **Adoptarea pe scară mai largă a pompelor de căldură și îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor ar putea reduce cheltuielile cu importurile de combustibili fosili cu 60 de miliarde EUR până în 2030**, reducând în același timp cererea pentru alți vectori energetici și stabilizând prețurile.

Valorificarea digitalizării pentru a reduce costurile din sectorul energetic⁹¹, stimulând eficiența cu economii estimate de 5 % în exploatare și întreținere, de 5 % în producția de energie electrică și de 5 % în ceea ce privește pierderile din rețea⁹².

Pilonul III: Atragerea de investiții și asigurarea îndeplinirii obiectivelor

O veritabilă uniune energetică bazată pe energie autohtonă curată și la prețuri accesibile pentru toți consumatorii europeni necesită investiții substanțiale în următorul deceniu și o guvernanta solidă. Pentru a pune împreună rapid în aplicare acest plan de acțiune sunt necesare o conducere politică puternică și un angajament politic ferm, precum și un angajament favorabil incluziunii din partea tuturor actorilor din lanțul valoric al energiei.

Acțiunea 6: Stabilirea unui contract tripartit pentru energie la prețuri accesibile pentru industria europeană

Incertitudinea tot mai mare a pieței poate crea provocări semnificative pentru dezvoltatorii de proiecte și poate întârzia sau descuraja investițiile. Pentru a contracara acest lucru, guvernele, producătorii de energie și industriile consumatoare de energie pot crea împreună un climat favorabil investițiilor pentru un sistem energetic sustenabil și la prețuri accesibile și un sector industrial competitiv, asigurând în același timp menținerea și crearea de locuri de muncă de calitate, astfel cum se subliniază în Declarația de la Anvers.

- ❖ **Producătorii de energie curată au nevoie de un caracter de amploare și cert al cererii** pentru a asigura planificarea pe termen lung, ceea ce contribuie la reducerea riscurilor pentru investitori și a costurilor proiectelor. Această certitudine ar aduce beneficii și **producătorilor din lanțul de aprovizionare**, de exemplu producătorilor de stații electrice sau cabluri pentru proiecte de rețea, permițându-le să investească în noi capacități de producție în Europa și să ofere prețuri mai mici. Acest fapt ar permite, de exemplu, dezvoltatorilor de proiecte solare sau eoliene offshore la scară largă să securizeze lanțurile de aprovizionare și să cumpere la costuri mai mici.

⁸⁸ Începând din 2024, energia electrică reprezintă aproximativ 23 % din consumul final de energie al Uniunii Europene. 32-33 % până în 2030 se bazează pe modelarea sistemului energetic utilizând PRIMES și POTEnCIA. Consumul final de energie utilizat pentru a calcula intervalul corespunde definițiilor Eurostat (*nrg_ind_fecf*), și anume incluzând industria, transporturile, gospodăriile, serviciile, agricultura și căldura ambientată provenită de la pompele de căldură și excluzând buncerajele aeriene și maritime internaționale.

⁸⁹ [Misiunea Solar 2040: revoluția de flexibilitate a Europei](#); SolarPower Europe, iunie 2024.

⁹⁰ [Potențialul unei integrări depline a sistemului de alimentare cu energie a vehiculelor electrice în Europa](#); T&E realizat de Fraunhofer ISE & ISI, octombrie 2024.

⁹¹ [Implicațiile digitalizării asupra organizării viitoare a pieței energiei electrice](#); Oxford Institute for Energy Studies, aprilie 2023.

⁹² [Analiza strategică și elaborarea planurilor de dezvoltare privind transformarea digitală în industria energetică](#); Liu & Lu, 2021.

- ❖ **Industria consumatoare de energie**, în special **industria energointensivă**, are **nevoie de siguranță în ceea ce privește aprovizionarea cu energie și prețurile la energie** pentru a-și planifica producția și pentru a lua decizii de investiții care vor determina transformarea acestora. De exemplu, industria siderurgică are nevoie de siguranță pe termen lung în ceea ce privește aprovizionarea cu energie electrică și prețurile la energie pentru a investi în electrificarea proceselor de producție. În schimb, industria energointensivă poate oferi producătorilor de energie siguranță în ceea ce privește cantitatea vândută prin încheierea de contracte pe termen lung.
- ❖ **UE și guvernele statelor membre pot reduce riscurile prin cadre de reglementare stabile și măsuri de facilitare a investițiilor**. Asigurarea acestei **previzibilități** pentru dezvoltatorii de proiecte și lanțurile de aprovizionare contribuie la reducerea riscurilor în materie de investiții și la reducerea costurilor pentru întreprinderi și consumatorii casnici. Acest lucru ar putea fi realizat, de exemplu, **prin asumarea unui calendar pe termen mai lung, fiabil și detaliat al licitațiilor** pentru proiectele din domeniul energiei curate și prin utilizarea unor **modele de licitații de sprijin** care să reflecte **principiile în materie de reziliență, securitate și sustenabilitate** prevăzute în Regulamentul privind industria „zero net”.

În această privință, experiența Cartei privind energia eoliană⁹³ și a Cartei privind energia solară⁹⁴ a demonstrat valoarea adăugată a reunirii actorilor instituționali și economici pentru a realiza acțiuni hotărâtoare în construirea unui lanț valoric competitiv în sectoare-cheie ale tranziției curate.

Pe baza acestor experiențe, **un contract tripartit mai amplu pentru energie la prețuri accesibile poate reuni aceste angajamente** și poate crea un climat investițional care să sprijine producția de energie eficientă din punctul de vedere al costurilor, aprovizionarea fiabilă cu energie și creșterea economică pe termen lung pentru toate părțile interesate.

⁹³ [Carta UE privind energia eoliană.](#)

⁹⁴ [Carta UE privind energia solară.](#)

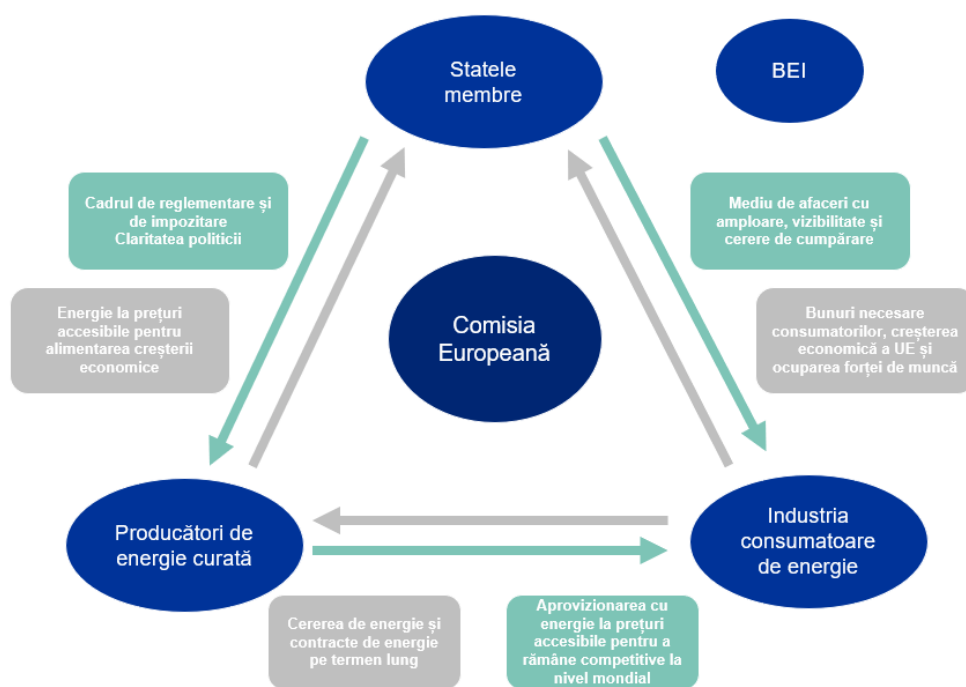

Figura 4. Un contract tripartit pentru energie la prețuri accesibile pentru industria europeană

Ce anume	Un contract tripartit pentru energie la prețuri accesibile între sectorul public, inclusiv instituțiile financiare, dezvoltatorii de energie curată și industria consumatoare de energie.
Cum	Un contract tripartit amplu: - va asigura previzibilitatea și scalarea pentru producătorii de energie, care vor avea un cumpărător sigur pentru producția lor, și pentru cumpărătorii de energie, care pot beneficia de o aprovizionare cu energie stabilă și la prețuri accesibile; - va susține modelele de afaceri ale sectorului, datorită sprijinului oferit de Comisie, BEI și statele membre, care le va permite să reducă riscurile aferente investițiilor și să facă progrese. Acesta ar include contracte sectoriale pentru anumite sectoare (de exemplu, hidrogen, combustibili sintetici, baterii, energie eoliană offshore, energie solară, rețele).
Când	2025
Impact	Creșterea transparenței, a vizibilității și a siguranței pentru producători și pentru industria consumatoare de energie, sprijinirea deciziilor de investiții și reducerea costurilor și a prețurilor la energie

Pilonul IV: Pregătirea pentru potențiale crize energetice

Recenta criză energetică, cea mai gravă criză de până acum din Europa, a subliniat importanța coordonării la nivelul UE în ceea ce privește gestionarea creșterilor bruște ale prețurilor pe piața internă. Pentru a spori reziliența în fața oricărei posibile crize energetice viitoare, statele membre au nevoie de instrumente pentru acțiuni eficiente, iar cadrul privind securitatea aprovizionării trebuie consolidat, integrând lecțiile învățate din evoluțiile recente.

Acțiunea 7: Asigurarea securității aprovizionării pentru stabilitatea prețurilor

Stabilitatea aprovizionării cu energie este esențială pentru reziliența economică, accesul continuu la energie la prețuri accesibile și evitarea volatilității extreme a prețurilor. Perturbările aprovizionării cu energie cauzate de tensiuni geopolitice, atacuri cibernetice, atacuri deliberate sau fenomene meteorologice extreme pun în pericol accesibilitatea financiară. Se impune un nou cadru de reglementare pentru a spori reziliența sistemului energetic al UE și pentru a limita volatilitatea prețurilor la energie.

Ce anume	Contribuția la stabilitatea prețurilor printr-un cadru de securitate energetică, care să țină seama de lecțiile învățate în timpul crizei energetice
Cum	Comisia va prezenta o propunere legislativă de revizuire a actualului cadru de reglementare al UE în materie de securitate energetică.
Când	Începutul anului 2026
Impact	Îmbunătățirea disponibilității aprovizionării cu energie în permanență și îmbunătățirea pregătirii pentru perioadele de criză în materie de aprovizionare pot contribui la reducerea volatilității prețurilor și la scăderea prețurilor

Acțiunea 8: Pregătirea pentru situații de criză a prețurilor

Directiva privind energia electrică și Directiva privind gazele naturale conțin dispoziții care permit Consiliului să declare o criză a prețurilor în urma unei propuneri a Comisiei atunci când sunt îndeplinite anumite condiții excepționale de criză. În aceste situații, reducerea cererii într-un anumit interval orar joacă un rol esențial în atenuarea efectelor crizelor energetice. De asemenea, în afara perioadelor de criză, **schemele de reducere a vârfurilor de cerere prin care consumatorii sunt plătiți de furnizorul lor pentru a reduce consumul într-un anumit interval orar** pot fi deja concepute și activate. Experiența din mai multe state membre arată că, în perioade excepționale de criză a sistemului și de prețuri ridicate, consumatorii sunt dispuși să reducă în mod voluntar cererea.

Ce anume	Evitarea nivelurilor maxime ale prețurilor în timpul crizelor energetice
Cum	Orientările Comisiei adresate statelor membre cu privire la elaborarea și punerea în aplicare a unor scheme de reducere a vârfurilor de cerere prin introducerea unor stimulente de remunerare pentru consumatori. Operatorii de transport și de sistem (OTS) trebuie să introducă și să activeze măsuri de reducere a cererii de energie în intervalele de vârf ale cererii și să reorienteze cererea la un moment ulterior.
Când	În curs de desfășurare și urmând a fi puse în aplicare în perioadele de creștere bruscă a prețurilor/de criză a sistemului
Impact	Prețuri mai mici în perioadele de vârf ale cererii de energie, scăderea volatilității prețurilor și ținerea sub control a facturilor finale la energie

În al doilea rând, în cazurile în care congestiile sau **blocajele din rețea** împiedică în mod grav fluxurile de energie, este necesară o cooperare strânsă cu OTS și cu autoritățile naționale de reglementare pentru a **spori temporar capacitățile de transport transfrontalier disponibile în anumite situații** (de exemplu, criza regională a prețurilor, astfel cum s-a observat în 2024 în Europa de Sud-Est), asigurându-se că energia ajunge în zonele cele mai afectate. **Întreruperile de întreținere trebuie să fie coordonate în mod corespunzător** în cadrul pieței interne a energiei, astfel încât să se evite impactul inutil al unor astfel de întreruperi asupra statelor membre învecinate.

Ce anume	Sporirea accesului transfrontalier la energie electrică ieftină
Cum	Colaborarea cu OTS și cu autoritățile naționale de reglementare pentru a asigura creșterea temporară a capacităților transfrontaliere disponibile în anumite situații și coordonarea și planificarea corespunzătoare a întreruperilor de întreținere la nivel transfrontalier, pentru a evita restricțiile privind fluxul de energie electrică
Când	Atunci când este necesar, de exemplu în anumite crize regionale ale prețurilor
Impact	Asigurarea maximizării comerțului transfrontalier cu energie electrică în situații de criză pentru a atenua creșterile bruște ale prețurilor la nivel local pe anumite piețe

În cele din urmă, întrucât se preconizează, în general, că gazele naturale vor rămâne principalul factor de stabilire a prețurilor energiei electrice în următorii ani în UE, Comisia este pregătită să sprijine statele membre în contextul elaborării măsurilor de ajutor de stat, să le permită să abordeze creșterile extreme ale prețurilor și situațiile excepționale ale prețurilor pentru a decupla transpunerea prețurilor ridicate ale gazelor în prețurile energiei electrice, pe baza unor modele dovedite în situații de urgență.

5. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile stabilește opt măsuri concrete pe termen scurt pentru a **realiza o veritabilă uniune energetică în materie de competitivitate, accesibilitate, securitate și sustenabilitate**. Punerea în aplicare a acestui plan de acțiune transformator va necesita implicarea tuturor actorilor: (i) coordonarea UE cu sprijinul esențial al Parlamentului European și al Consiliului, pentru a asigura un cadru legislativ eficace și pragmatic; (ii) cooperarea fermă a statelor membre pentru a pune în aplicare acțiunile pe teren și pentru a asigura valorificarea întregului potențial al planului pentru cetățeni; (iii) incluziunea activă a părților interesate: industria și întreprinderile noastre, lucrătorii, inovatorii și cetățenii noștri; precum și (iv) implicarea la cel mai înalt nivel politic prin intermediul unui grup operativ pentru uniunea energetică.

Comisia va pune în aplicare, va monitoriza și va raporta cu privire la progresele înregistrate în direcția realizării planului de acțiune în viitoarele rapoarte privind **starea uniunii energetice**. Comisia va informa periodic Parlamentul European și Consiliul de miniștri pentru energie cu privire la progresele înregistrate și va analiza impactul.

Provocările cu care ne confruntăm sunt semnificative. Dar la fel sunt și punctele noastre forte. Împreună, am construit rețele reziliente și cea mai integrată rețea energetică din lume. Am promovat o bază de producție solidă, o forță de muncă înalt calificată, tehnologii avansate și un cadru de reglementare solid. Am avut o atitudine fermă și am progresat pe calea decarbonizării, decuplând creșterea noastră economică de emisiile noastre de CO₂ și dând dovadă de spirit de lider în tranziția energetică mondială. **Aceste puncte forte permit abordarea provocărilor cu care se confruntă în prezent Europa.**

Motivele pentru care acceptăm aceste provocări sunt clare. Energia se află la baza economiei și a societății noastre. Aceasta reprezintă o mică parte din cheltuielile noastre din PIB^{95, 96}, însă propulsează întreaga economie. Pune în mișcare trenurile care ne transportă,

⁹⁵ Cheltuielile guvernelor UE în domeniul energiei reprezintă doar 1,1 % din cheltuielile noastre din PIB.

(https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_economic_affairs).

⁹⁶ În medie, în perioada 2000-2021, importurile brute de combustibili fosili au reprezentat aproximativ 20 % din totalul importurilor de mărfuri, echivalentul a 2,8 % din PIB-ul UE (pe baza datelor comerciale ale Eurostat

încălzește casele în care locuim și pune în funcțiune utilajele care produc bunurile pe care le utilizăm zilnic. De asemenea, reprezintă unul dintre fundamentele UE, dintr-o perioadă în care cărbunele și oțelul erau pilonii reconstrucției Europei. De atunci, a sprijinit creșterea economiei noastre și a îmbunătățit viața de zi cu zi a europenilor.

Producerea energiei și integrarea piețelor noastre energetice au avut întotdeauna un caracter fundamental pentru **unitatea europeană**. De la Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului la dezvoltarea uniunii energetice, energia a fost un **element-cheie pentru stabilitatea noastră economică și un motor al integrării în UE**. Având la bază **Busola pentru competitivitate** și susținând **Pactul pentru o industrie curată**, acest **Plan de acțiune pentru energie la prețuri accesibile** ne va da posibilitatea să valorificăm punctele noastre forte, permițându-ne să deblocăm **valoarea reală a uniunii noastre energetice** și să reafirmăm angajamentul UE față de o tranziție energetică favorabilă incluziunii, **în care nicio persoană și nicio comunitate nu trebuie lăsate în urmă**.

ANEXA I: REZUMATUL ACȚIUNILOR ȘI CALENDARUL

Ce anume	Când	De către cine
Pilonul I: Reducerea costurilor energiei		
Acțiunea 1: Reducerea facturilor la energie electrică		
Tarife de rețea mai eficiente pentru a reduce costurile sistemului energetic	T2 2025	CE, SM, ANR-uri
Reducerea impozitării energiei electrice și eliminarea din facturi a componentelor costurilor neenergetice	De la adoptare T4 2025 (Rec.)	SM, cu sprijinul CE
Posibilitatea consumatorilor de a trece la furnizori de energie mai ieftini, combătând în același timp sărăcia energetică	T3 2025	CE, SM, ANR-uri
Acțiunea 2: Reducerea costului aprovizionării cu energie electrică		
Decuplarea facturilor cu amănuntul la energie electrică de prețurile ridicate și volatile ale gazelor	T2 2025 (BEI) și T4 2025 (Orientări privind contractul pentru diferență)	CE, BEI, SM
Reducerea termenelor de autorizare pentru o tranziție energetică accelerată	De la adoptare și pe parcursul perioadei 2025- 2026	CE, SM, autorități naționale competente
Accelerarea extinderii, modernizării și digitalizării rețelelor	T1 2026	CE, SM, OTS
Creșterea flexibilității sistemului prin introducerea stocării și a răspunsului părții de consum	De la adoptare T2 2025 (Cadrul	CE, SM

pentru codul NC 27). [Raportul de evaluare a impactului care însoțește Comunicarea Comisiei privind obiectivul climatic al Europei pentru 2040](#) [SWD(2024) 63 final, partea 3/5].

	privind ajutoarele de stat) T1 2026 (NC DR)	
Orientări privind promovarea remunerării flexibilității în contractele cu amănuntul	T4 2025	CE, SM
Acțiunea 3: Îmbunătățirea piețelor gazelor pentru prețuri echitabile la energie		
Asigurarea unei concurențe loiale pe piețele gazelor naturale	T4 2025	CE, SM, ACER, ESMA, ANR-uri
Valorificarea puterii de cumpărare a UE pentru a obține gazele naturale importate în condiții mai avantajoase	T1-T2 2025	CE împreună cu partenerii internaționali
Acțiunea 4: Eficiența energetică: realizarea economiilor de energie		
O piață a eficienței energetice de dimensiune europeană	T3-T4 2025	CE, BEI, instituții financiare, industrii în domeniul eficienței energetice
Asigurarea accesului consumatorilor la aparate și produse mai eficiente, cu o durată de viață mai lungă	De la adoptare	CE, SM, autoritățile naționale de supraveghere a pieței și autoritățile vamale
Pilonul II: Construirea unei veritabile uniuni energetice		
Acțiunea 5: Finalizarea uniunii energetice		
Lansarea unui grup operativ pentru uniunea energetică	2025	CE, SM, organisme relevante ale UE, experți
Abordarea deficitului de investiții și mobilizarea capitalului privat	T2 2025	CE, BEI, InvestEU
Construirea unei piețe a energiei mai integrate	2026 – jumătatea anului 2027	CE, SM, PE și părțile interesate
Asigurarea certitudinii investițiilor și a unui regim de guvernanță simplificat pentru o uniune energetică solidă		CE
Intensificarea electrificării		CE, SM
Creșterea digitalizării și a utilizării IA în sectorul energetic		CE
Decarbonizarea și integrarea sectorului H&C care permite înlocuirea gazelor		CE, SM
Pilonul III: Atragerea de investiții și asigurarea îndeplinirii obiectivelor		
Acțiunea 6: Un contract tripartit pentru energie la prețuri accesibile pentru industria europeană		
Un contract tripartit pentru energie la prețuri accesibile	2025	CE, SM, BEI, producători de energie și industrie

Pilonul IV: Pregătirea pentru potențiale crize energetice		
Acțiunea 7: Securitatea aprovizionării pentru stabilitatea prețurilor		
Contribuția la stabilitatea prețurilor printr-un cadru de securitate energetică adecvat scopului urmărit	Începutul anului 2026	CE
Acțiunea 8: Pregătirea pentru situații de criză a prețurilor		
Evitarea nivelurilor maxime ale prețurilor în timpul crizelor energetice	În timpul crizelor energetice	CE, SM, OTS
Sporirea accesului transfrontalier la energie electrică la prețuri accesibile	În timpul crizelor energetice	CE, ANR-uri, OTS